

"KOVA"
Savaitinis laikraštis
Išleista kas penktą dieną, Phila., Pa.
Lėidžia
**LIETUVIŲ SOCIALIZTU
SAJUNGA AMERIKOJE.**
(Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908)

PRENUMERATA:
Metams į visas dalis \$2.00.
Pusmetį ..... \$1.00.
Apgarsimų kainos ant užklauso.

Redaktorius — K. Vidikas.
Administratorius — P. Stanelis.
Su visokiais reikalais kreiptis šio
adreso:

"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

KOVA

Organas Lietuviu Socialistu Sajungos Amerikoje.

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Phila., Pa.
by the
**LITHUANIAN SOCIALIST
FEDERATION OF AMERICA.**
(Incorporated April 28, 1908)

SUBSCRIPTION RATES:
In all parts of the world per year \$2.

Editor — K. Vidikas.
Business Manager — P. Stanelis.

Advertising rates on application
All communications should be addressed to:

"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

No. 12

TELEFONO No.
NE MAIN 2958.

PHILADELPHIA, Pa. 20 d. Kovo (March), 1914 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, Pa.

TELEPHONE:
KEystone MAIN 2958.

Metas X

AMERIKA.

MILWAUKEES SOCIALIZTU DARBUMETIS.

Milwaukee socialistas jau keturias savaites, kaip pradėjo kovą už socialistų kandidatus į miesto majorus ir į miesto valdybą.

Pagal dabartinius miesto bepartivinius rinkimo įstatymus, kiekvienai partijai daleidžiama išreikšti savo obalsį penkiais žodžiais. Socialistai buvo pasirinkę sau obalsį: "Pasaulio darbininkai, vienykitės". Bet rinkimų kompanijoj yra du kapitalistų atstovai ir tik vienas socialistų. Taigi tie dvi atmetė tą obalsį. Sako, per daug sensacijinis. Tada socialistai priėmė šitą obalsį: "Visuomenės reikmenų visuomeniška nuosavybė!" Tuo obalsiu dabar jie vedą savo rinkiminę kovą, kurioje generalu yra drg. Emil Seidel, kandidatas į majorus, jau syki buvęs Milwaukee majoru.

Kapitalistų partijos turi savo tris kandidatus į majorus.

PATERSONO SOCIALIZTU RINKIMINĖ KAMPANIJA.

Paterson, N. J. Pradžioje balandžio atvykę čia garsiausias šalies socialistas Eugene V. Debs, kad padėjus vietiniams socialistams išrinkti jų kandidatą į kongresmanus Gordoną Demarestą, mašinistą.

Pracitų metų rinkimuose už socialistus balsavo 5,100 piliečių, o už visas kitas partijas sykiu 13,000.

43,500 REIKALAUJA NEBR. MOTERIMS BALSŲ.

Nebraskos valstijos moteris įteikė gubernatoriumi prašymą-peticiją su 43,522 parašų, reikalaujančių, kad būtų duota tos valstijos moterims balsavimo teisė.

SIEGELIS NUNEŠĖ \$1,500,000

New York. Siegelis nubankrutavęs savo didelę krautuvę ir prie jos buvusį banką, nunešė žmonėms apie pusantro milijono dolerių pinigų, kuriuos buvo pasidėję įvairūs neturtinigi žmonės ir krautuvės darbininkai. Be to, tapo nunešti ir tie desėtkai tukstančių dolerių, kuriuos Siegelis išlupė iš savo darbininkų, kaip pensijos fondą, kurią ketino išmokėti savo seniems darbininkams.

Siegelio krautuvės dabar eina ant licitacijos.

MIRĖ IŠRADĖJAS WEST-INGHOUSE.

New Yorke mirė George Westinghouse, kuris išrado prietaisą sustabdymui traukinių, kuris daugiau apsaugojo žmonių gyvastes, negu Napoleonas išžudė savo karėmis. Apart šito didžio išradimo a. a. Westinghouse padarė daugelį kitų labai naudingų išradimų elektrikos srityje ir daryme visokių signalų.

Mirė 67 metų amžiaus. Paejo iš bėdinių tėvų; gavo tik patį pradinį mokslą mokykloje. Paskui pats išsimokino.

UŽRUBEŽIS.

SUFRAGISTĖ SUPJAUSTĖ \$500,000 PAVEIKSLĄ.

Londonas. May Richardson, atsizymėjusi sufragistė, supjaustė Nacionaliniame Dailės Muzejuje garsų Velasquezo paveikslą "Venera ir Kupidonas". 1906 metais už tą paveikslą užmokėta \$225,000; dabar gi pirm jo supjaustymo būtų buvę galima už jį gauti pusę milijono dolerių.

Sufragistė atliko tą kvailą ir barbarišką darbą iš keršto valdžiai, kad valdžia areštuoja ir kalėjiman deda kariaujančias sufragistes, vartojančias prievartą ir naikinančias turtą.

BADAS JAPONIJOJ.

Hokkaido apskrityje Japonijoje šimet neužderejo ryžiai. Iš tos priezasties badą kenčia 66,000 žmonių. Nelaimingi maitinasi medžių žievėmis, maltais šiaudais, žole ir giliais.

VOK. SOCIALIZTAI NEMOKA KAIZERIUKUI UŽ MEDŽIOKLĖ.

Vokietijos sosto įpėdinis pareikalavo, kad jam viešpatystė išmokėtų 50,000 dol., kaip išlaidas, kurias jis pasidarė bevažinėdamas ir bemedžiოდamas po Afriką. Reichstago socialistai delegatai kovoja prieš išmokėjimą. Sako, tegul užsimoka pats už savo pasismaginimus.

MOTERIS GAUS BALSAVIMĄ DANIJOJ.

Copenhagen, Danija. Socialistai, radikalai ir vidutinieji, kurių didžiama yra parlamente, sutiko balsuoti už davimą moterims balsavimo ir už panaikinimą balsavimo ir už panaikinimą balsavimo, o vieton to įvedimą lygaus balsavimo.

KRITO 263 ARABAI.

Benghasi. Mušyje tarp italų kareivių ir sukilėlių arabų liko užmušta 263 arabai ir 2 italų oficeriai ir 42 kareiviai.

DINGO 43 LAIVAI.

Morokko pakranyje, Afrikoje, audra sudaužė 43 laivus ir valtis.

CHINŲ PLĖSIKŲ ŽYGIS.

Laohkow, Chinija. Plėšikai užmušė vieną Anglijos misijonierių ir kelis svetintaučius inžinierius, pasiėmė 700 šautuvų ir kelias kanuoles iš arsenalo, prisiplėšė turtų ir privertė darbininkus, kad išgabentų už miesto tuos turtus, iš kur plėšikai patį su turtais nusidangino tolyn ir pasislėpė.

Peterburge policija susekė social-revoliucijonierius bespaudinant proklamacijas. Tris suareštuoti.

Rygoje pabėgo iš kalėjimo keturi katorginiai kaliniai. Juos begaudant suareštuota 300 žmonių.

Caro vyriausioji duktė Olga susiziedavo su Rumanijos sosto įpėdiniu Karoliu.

RUSIJA.

MINISTERIAI NEPAISO DUMOS NEI VALSTYBĖS TARYBOS.

Rusijos ministariai yragana nerahgus sutvėrimai. Ne tiką jie nelanko Dumos posėdžių ir mažai težino, kas Dumoje dedasi, bet nei Valstybės Tarybos posėdžiuosna neateina, apart vieno finansų ministerio. Todėl jiems dažnai tenka sužinoti už kelių savačių iš užrubežinių laikraščių, kas buvo veikta Dumoje ir Valstybės Taryboje.

PANAIKINTI OFICIJALĖ VALDZIOS ORGANĄ.

Ministerių pirmininkas Goremynkinas nutarė panaikinti valdžios oficialjį laikraštį "Rossija", plačiai atsizymėjusį savo juodašimtiška agitacija prieš pažangnesnius elementus. Dieve, padėk.

ANARCHISTŲ - KOMUNISTŲ BYLA.

Nizniame-Novgorode įvyko anarchistų-komunistų teismas. Teisman išpradžiū buvo patrauktą penki, bet tris mirė da prieš teisimą. Kalėjimo gyvenimas juos palengva numarino. Iš dviejų likusių gyvais vienas gavo 12 metų katorgos, o kitas pusantrų metų arestantų darbo. Vienatiniais prieš juodu liudininkais buvo du kriminalistai, kurie gyrėsi buvę pirma social-revoliucijonieriais.

VIS TAS "PJOVIMAS" MACAMS VAIKŲ.

Cerkasuose 12 metų mokyns Oltuchovskis kaszin kur buvo dingęs. Juodašimčiai, tuoj paleido paskalas, kad jį žydai papjovė. Jau žydamis grėšė žvėriški persekiojimai ir fanatikų užpuldinėjimai, kaip štai atsiranda ir tas vaikas ir prisipazįsta, kad buvo pasislėpęs todėl, kad gavo mokykloje blogą laipsnį.

DA \$60,000,000 KARĖS REIKALAMS.

Valdžia reikalauja, kad Duma paskirtų 60 milijonų dolerių daugiau kariskoms išlaidoms, negu kad pernai buvo išleista. Vokietija, prisibijodama pavojaus iš Rusijos pusės, taipgi pakelsiant vienai tik artilerijai išlaidas ant 125 milijonų dolerių daugiau, negu pernai.

DALYVAUS AMERIKOS PARODOJE.

Rusijos valdžia nutarė dalyvauti 1915 m. Amerikos visavietinėj parodoj ir prisųsti kelis savo kariskus laivus. Amerika šituo yra užganėdinta.

ZUVO 1,500 YPATŲ POTO-TVINYJE.

Ekaterinodar. Prigėrė 1000 žmonių, kada įsiliejo Azovo marios ir apsmė miestelius Stanicą ir Achtyskaja. Vandens bangas atnešė smarki vėsula. Jasenskoj prigėrė 150 žmonių dėlei tos pačios priezasties. Temijuke pratruko užtvanka, užsiliejo didesnė miesto dalis ir prigirdė daug ypatų. Achtyskoje marių bangos nunešė 380 namų.

LIETUVA.

Geras pelna. 1911 m. kauniečiai: Rubauskas ir Voiničas nupirko iš valstiečių banko netolį Kauno Davalgavos dvare 110 dešimtinių girios už 53 tukstančius rublių. Už tą girią užmokėjo jiems šimet karo ministerija 70 tukst. rub.

44 tukstančiai! Panevėžiečiai pastaraisiais metais išgėrė degtinės už 44 tukstančius rublių, t. y. už 5½ tukst. rubl. daugiau nekaip 1912 m. Reikia dar pastebėti, kad už tiek parduoja degtinės vien tik Panevėžio miesto monopoliose.

112 metų senis. Raseinių apskrities Juodžių sodziuje pasimirė dabar, vasario 1 d., 112 metų senis Tamosius Gustas. Kiek teko girdėti, šis senis nekuomet savo amžiuje nebuvo sirgęs, nei svaigančių gėrimų vartojęs.

Darbininkų išėvybė. Varšavos žemės ukio centralė draugija kreipėsi į visus Šiaurvakarinio krašto dvarininkus aplinkraščiu, siulydama paskubėti samdyti iš Lenkijos reikalingsau sau lauko darbininkus. Varšavos draugija kreipia mūsų šalies dvarininkų domą į tai, kad vokiečiai, stiprindami dabar savo armiją, atitraukia tuo pačiu daugybę savo žmonių nuo laukų darbo ir todėli laukiamas didelis lenkų darbininkų pareikalavimas pavasarį į Prusus. Jau ir dabar kasdien daugiau darbininkų keliauja iš Lenkijos per sieną pas vokiečius.

Pravoslavų dvasininkų akademija Vilniuje.

Laikraštis "Rossija" reikalauja atidarymo Vilniuje pravoslavų dvas. akademijos. Sinode balsai apie tos akademijos inkurimą labai išsiskirstė. "Rossija" gi rašo: "Vieos katalikų dvasininkai stovi artimuose ryšiuose su vietos dvarininkais, labai tuodu lomu tarp savęs laikosi solidarai, turi didelę intaką liaudy ir varo pasekmingai katalikybės propagandą".

Beto Vilniuje beina 22 lenkų ir žydų laikraščių, esama tenkų draugijų, pagaliaus kilanti dar viena rusų nacionalizmui nelaimė — tai gudy judėjimas, panašus į ukrainofilų. Vis tas tai apsiereiskimai, aiškiai rodantieji, kad Vilniuje reikia nukurti naują rusų patrijotų-kovotojų, rusų patrijotų veikėjų tvirtovę.

Zarasuose apskrities teismui neseniai reikėjo teisti visai jaunus žmones Aknystos valsčiaus Kalnokeidainių sodžiaus: J. Ašaką, K. Gobą ir K. Kasparą, primušusius to paties valsčiaus vaikiną Buikį. Buikis tuoj po to primušimo pasimirė.

Kiek teko susėkti, Ašaka ir Buikis mylėjo vieną meigitę, kuriai Buikis labiau patiko. Ašaka už tai keršijo visai Buikiui.

Apskrities teismas nuteisė Ašaką 2 met. ir 8 mėn. katorgos, Gobą 4 metams ir užmokėjimu 1 tukst. rubl. Buikio tėvui. ("Liet. Žin.")

DARBO LAUKAS.

SOCIALIZTAI DARBUOJASI BEDARBIŲ APDRAUDAI.

Brooklyno bedarbių konferencijoj 15 kovo kalbėjo keli įžymūs kalbėtojai, jų tarpe ir soc. rašytojas Morris Hilquit.

New Yorko valstijos socialistai smarkiai darbuojasi reikalaudami, kad valstija įsteigtų darbininkams apdraudą, taip kad laike bedarbių darbininkai galėtų gaut pragyvenimą iš apdraudos. Įvairiuose miestuose ir miesteliuose socialistai atlaikė šimtus savo susirinkimų, kuriuose išnešė rezolucijas, reikalaujančias apdraudos laike bedarbių. Pastebėtina, kad daugelis protestonų kunigų padeda šiame darbe socialistams. Katalikų kunigai laikosi nuošaliai.

DARBININKĖS UŽ SAVO KANDIDATUS.

Denver, Colo. Susiorganizavo 9,000 moterų, daugiausia straikerių dukterų ir pačių, idant išrinkus unijinius darbininkus ir socialistus į valstijos įstatymdavystę ir Suvienytų Valstijų kongresą.

MAIŠTAI W. VIRGINIJOJ.

Wellsburg, W. Va. Suareštuota penki straiklaužiai, kurie apsiginklavę užpuolė ant straiklaužių angliakasių piketu-sargų.

Kaszin kas sudegino namuką, kuriame gyveno tris straiklaužiai.

2,500 KRAUTUVĖS DARBININKŲ BE DARBO.

New York. 2,500 darbininkų neteko darbo, kada tapo uždaryta subankrutijusi didelė Siegelio krautuvė ant 14 gatvės. Pastrojuo laiku ta krautuvė buvo perkrikštyta į Simpson-Crawford kompaniją.

KONGRESINĖ KOMISIJA PASMERKIA MICH. VARIO KOMPANIJAS.

Washington. Sugrįžo kongresinė komisija, kuri tyrinėjo Michigan variakasių straiką. Tos komisijos pirmininkas Taylor sako, kad darbdaviai buvo nežmoniški savo pasielgimuose su darbininkais; jie reikalavo, kad darbininkai atsakytų nuo unijos; jie pristatė mieste savo "sargų" valkatų ir liepė jiems daryti provokacijas, erzinti straikerius ir paskui ant straikerių užtraukti miliciją kišti juos į kalėjimus ir tt.

Siegelio kasierius Frank Champion, kad išnešti savo skurą nuo baumės, peršasi į liudytojus prieš savo buvusį darbdarį Siegelį. Champion seniai žinojęs, kad Siegelio biznis buvo neteisagingai vedamas.

VISUOTINAS STRAIKAS ROMOJE.

Roma. Apšaukus visuotinę straiką, susirinko 100,000 darbininkų ir jų prijautėjų ant Plaza del Popolo ir pradėjo daryti demonstracijas. Atvyko policija ir emė susirinkusius blaškyti, o šie nepasiduoti. Kilo mušis, kuriame sužeista 30 policistų ir kita tiek darbininkų.

Paskiausios Žinios.

VĖL DIDELIS ŽEMĖS DREBĖJIMAS JAPONIJOJ.

Japonijoj ant salos Hondo atsitiko kitas didelis žemės drebėjimas. Žuvo 100 žmonių. Sugriauta 320 namų. Sudegė kaimas Kitameno. Užgriuvo Tsunmdato vario kasyklą. 300 darbininkų randasi po žemėmis ir jų likimas nežinomas.

Mieste Akita žemės drebėjimas pridirbo daug nuostolių ir užmušė daug žmonių.

AMBASADORIAUS PAGE NETAKTIŠKUMAS.

Amerikos ambasadorius Page Londone savo prakalboje laike banketo išsitarė, kad amerikoni džiaugiasi, jog Panamos kanalu daugiausia galės pasinaudoti anglai, ir todėl amerikoms buvo labai smagu tą kanalą kasti.

Tokių išsireikimu pasipiktino Suvienytų Valstijų valdžia, ir senatas per valstybės sekretorių Bryaną pareikalavo tikros prakalbos kopijos nuoambasadoriaus Page. Kopija buvo pristatyta. Senatas ketina nubauti ambasadorių už tokį jo netaktiškumą.

SUFRAGISTĖS IŠRASĖ BAŽNYCIOS SIENAS IR PILIORIUS.

Londono sufragistės išrado da vieną budą garsinimui savo reikalavimų. Birminghamo katedroje jos ant sienų ir pilorių išrašė: "Balsavimo moterims. Dvasiškija turi pakilti ir stoti už mus ir paliauti kankinus moteris". Buvo da daug kitokių parašų su "komplimentais" dvasiškijai ir valdžiai.

UŽMUŠĖ ANTVYSKUPI.

Meksikos revoliucijonieriai užmušė antvyskupį Jode de Laguzman.

MEKSIKOS PLĖSIKŲ AUKOS.

Meksikos plėšikai sudegino Suvienytų Valstijų muitinyčią ir užmušė krasos viršininką Te-cartęj.

FANATIKO "BILLY" MOKINIAI.

Fanatiko "Billy" Sunday "spyčių" pasiklausyt ponedėlyj suėjo 22,000 Scrantone.

"MUŠŲ GYVASTIS".

Silokarciamoje, Prusuose, išėjo pirmas numeris laikraščio-žurnaliuko "Mūsų Gyvastis", kuris pasivadina "Vienatinis lietuviškas laiškas visam kultūriškam ir dvasiškam gyvenimui lietuvių. Redakcija ir išleistuvė: G. Scheckliess."

Paš jau pasivadinimas parodo, kad laikraštukas neištesės to ką žada.

Pennsylvanijos valstijos sveikatos komisijonierius pataria vaikščiojimą, kaip geriausią apsaugojimą nuo daugelio ligų.

Argentinos valdžia įieško 50 milijonų dolerių užrubežinės paskolos.

APŽVALGA.

SIUNTINĖJIMAS EKSPRESAIS IR KRASA.

Praeitais metais Suvienujų Valstijų pačtas uždėro 30 milijonų dolerių gryno pelno už siuntinėjimus daiktų (Parcel Post). Siuntinėjo daug pigiau, negu ekspresų kompanijos. Ir ekspresų kompanijos buvo priverstos taipgi numušti kainą už siuntinius. Galų gale tos kompanijos priejo prie bankruto kranto. The United States Express kompanija subankrutijo. Pačtas ketina da papiginti ir patobulinti daiktų siuntinėjimą pačtu. Tada vargu be atsilauks kokia privatinė ekspreso kompanija.

Iš čia matome, kokia nauda yra iš valstybinės visuomeninių dalykų nuosavybės. Iš socialistiškos gi tokių daiktų nuosavybės galima laukti kelisys geresnių pasekmių.

PATRIJOTISKAS ŠAUKMAS.

Kada Amerikos buržuazija ir jos atstovai kongrese vadindavo lenkus, vengrus, slavokus ir tt. negeistiniais ateiviais, "Vienybė Lietuvniuku" tu kaip nepatėmydavo ir, matomai, buvo užganėdinta, kad lietuviai nepriskaityti prie negeistinių. Bet dabar, kada buržuazijos atstovai kongrese ir lietuvius pavadina negeistiniais, tai jina kelia didžiausią triukšmą. Na, ar ne patrijotizmas?

Iš ateivystės atskaitos pasirodo, kad nemokančių skaitytiraišyti lietuvių atkeliauja Amerikon be maž ko pusė. Lenkų, rusinių ir slavokų bemokslų skaičius kur kas mažesnis. Jie nei vienu žvilgsniu kultūros ir visuomenės gyvenime nestovi žemiau už lietuvius. Vienok "Vienybė Liet." labai patikdavo, kad juos vadino negeistiniais, o apie lietuvių negeistinumą nieko nesakė.

Mūsų Amerikos lietuvių patrijotai vis geidė, kad lietuvių nemaišytų su lenkais ir rusais; kad lietuvių statistika būtų atskiriamą vėdama. Patrijotai manė, kad lietuviai pasirodys augtesni už tas tautas. Bet apsigavo.

Užuot pustis savo tautos senove ir žeminti lenkus, vely tegul mūsų patrijotai stengtųsi pakelti savo tautiečių apšvietą, bent ant lygių su lenku, o ne tuščiais žodžiais bubnyti apie tautos meilę ir jos didybę.

"DRAUGO" TAKTIKA.

"Draugas", nepajiegdamas kiek rimtesniais argumentais kovoti su socialistais, pradėjo piktazodziauti labiau atsizymėjusius socialistų veikėjus, kaip pav., drg. Grigaitį, "Naujienu" redaktorių. Matydamas, kad piktazodziaimais nieko negali nuveikti, griebėsi ir lapės politikos: ėmė girti Grigaičio mokslingumą ir prirodinėti, kad jam, kaip mokslus išėjusiam žmogui, geriau pritikty veikti tautiniai-klerikaliskoje dirvoje, o mesti dabartinį "epimenišką" darbą, tai yra darbavimasi socializmui. Tuo labiau, "Draugas" sako, priderėtu Grigaičiui mesti socializmą, kad vienas "mokytas ir augstą vietą užimantis katalikų kunigas dėjes pinigus Grigaičio mokslui".

Drg. Grigaitis atsako, kad pasaka apie tą kunigą ir Grigaičio šelpimą — melas ir sekančiais žodžiais parodo, kokie žemi "Draugo" principai tame prikašiojime:

"Omegos-Kemešio ("Draugo" red.) nuomone, iš ko gauni pinigus, to nuomonę ir turi skelbti, nors tai ir prieštarautų tavo sąžinės įsitikinimams — sulig patarlės: kur šuo laka, čia ir

loja. Mēs ikime, kad Omega ir Kemešis tą taisyklą pildo geriau, negu savo Kristaus (meilės) prisakymą, bet tai dar juk nereikia, kad dvasios prostitucija yra geras daiktas".

KODĖL TURIME REMTI SOC. LAIKRAŠČIUS.

Pasibaigė Michigano varikasių straiško tyrinėjimas. Bet kapitalistų laikraščiuose apie jį mēs tematėme vos deštką eilučių. Pašovimą ir deportavimą drg. Moyerio tie laikraščiai paminėjo vos pora eilučių, ir tai iškraipdami faktą.

Matant, kad tokius svarbius darbininkų gyvenime atsitikimus kapitalistų spauda užslepia, socialistai ir šiaip jau protingesni darbininkai turėtų remti socialistišką spaudą, kuri tuos dalykus, pagal savo išgalę, kuo pilniausiai praneša. Bet soc. spauda negali visur užlaikyti savo reporterių, todėl nemaža žinių, taip svarbių darbininkams, tankiai suvis nepatenka į laikraščius. Aišku, kad darbininkai turėtų iš širdies remti socialistų laikraščius, kokia kalba jie neišdindėtų.

Dabartiniu laiku yra reikalingas pašalpos "The New York Call", vienatinis Amerikos soc. dienraštis, leidžiamas anglų kalba.

KEISTAS DŽIAUGSMAS.

"Draugas" gėrisi, kad sustojo ėjęs Socialistų Darbo Partijos organas "Daily People". "Draugas" džiaugiasi, kad, girdi, šviesūs ir dori žmonės neremia socialistų laikraščius.

Visiems žinoma, kad kaip lietuvių, taip anglų ir vokiečių ir kitų tautų katalikų spauda Amerikoje yra daug silpnesnė už socialistų. Tą sako ir pats "Draugo" redaktorius kun. Kemešis savo prakalbose.

Šioj šalį katalikų yra 30 sykių daugiau negu socialistų. Taigi, pagal katalikų ir socialistų skaitlių, pasirodo, kad socialistų spauda bent 40 sykių stipresnė už katalikų spaudą. Tas reiškia, kad arba šviesūs ir dori žmonės kur kas labiau remia socialistų laikraščius negu katalikų, arba katalikai yra tamsūs ir nedori.

Kas jums geriau patinka, "Drauge"?

"Vienybė Lietuvniuku" su dideliu pagėimu atspausdina sau iš laikraščio "The World" paskalą, buk garsus rašytojas ir socialistas Maksim Gorkij atsivertęs prie caro valdžios ir pasidareg karštu monarchijos šalininku.

"Vienybė Lietuvniuku" neišreiskia nei paabejojimo apie tos paskalos teisingumą. Visa tai nurodo, kokia monarchistiška "Vienybės L." pakraipa.

ATSISAUKIMAS Į VISUS LIETUVIŠKUS LAIKRAŠČIUS IR KNYGŲ IŠLEIS-TUVES.

LSS. 1-ma kuopa įsteigė viešą knygyną. Iš to knygyno kiekvienas norintis skaityti galės gauti knygų pasiskaityt dovanai, padėjus tik tiek pinigų, kiek knyga yra verta.

Neturėdama išteklių užsi-prenumeruoti visus lietuvių kalba einančius laikraščius, o taipgi nusipirkti įvairių knygų, — 1-ma LSS. kuopa atsisaukia į visus laikraščius ir knygų išleis-tuves, idant neatsisakytų siuntinėti savo išleidimus šiuo adresu:

LSS. 1-mos kp. Knygynui, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Knygyno prižiūrėtojai:
R. Merkis,
S. Adomavičius.

Moterų Skyrius.

AR MUŠIMAS KUDIKI PATAISO?

Mušimas yra senoviška barbarų liekana, ir mūsų civilizuo-tame mžiuij jis neturėtų rasti sau vietos. Daugelis, vienok, mano, kad be mušimo kudiķi geru išauklėti negalima. Toks manymas yra labai klaidingas. Mušimas ne tik kad kudiķio nepataiso, bet jį da sugadina.

Mušimas padaro kudiķį bailiu, nervingu, ir išvysto jame neapykantą bei pagiežos jausmų. Išmokina jį meluoti (iš baimės gaut mušt) ir, kas blogiausia, žiaurus mušimas visokiais įnagiais per galvą padaro kudiķius idijotais, arba silpnapročiais visam amžiui, o tankiai galima girdėt, kad kokia žiauri motina ar tėvas bemušdami kudiķį suzeidžia jį tuoj, kad kudiķis lieka nelaimingu invalidu visą savo amžių. Tokie tėvai ne tik neverti tėvų vardo, bet nei žmogaus' vardo neverti. Tokiems žmonėms vieta tarp žvėrių.

Kiekvienas kudiķis turi palinkimą šekt kitus arba šekt tuos žmones, su kuriais jis gyvena bei motosi. Užtai kiekvienas tėvų pasielgimas turi but kudiķiui pavyzdžiu, ir, žinoma, geru pavyzdžiu, nes kaip tėvai elgiasi su savo kudiķiu, taip jis elgsis su kitais. Jei tėvai jį muš, ir žiauriai su juomi apsieis, tai nėra abejonės, kad tas kudiķis muš kitus ir bus žiaurraus budo. Kudiķis — tai tėvų pasielgimų veidrodis; jis visad ant savęs parodys, kaip tėvai ar auklėtojai su juom apsiejo.

Malonus, švelnus apsiejimas su kudiķiu padaro jį švelniu, maloniui bei mandagiui. Toks kudiķis paprastai yra drąsus, linksmas, atviras, gabus ir malonus.

Kudiķi niekad nereikia apgandinėt arba meluot jam taip, kad jis tą suprastų. Jei prizadi jam ką, tai visad reikia dalaikyti žodį. Syķį apgautas kudiķis nenka užsitikėjimo jums, ir tada sunku jį bejegt arba kudiķi priverst klausyt be mušimo.

Galimus ir nekenksmingus niedalykus niekad nereikia kudiķiui uždraust. Bet jei išsykio pasakei "ne", tai jau turi to laikytis. Uždraust ką-nors, o vėkam dalykus nereikia kudiķiui velyt, nėra gera, nes tas jį išmokina maldavimo. Jis žino, kad jei jis neduos ramybės beliau, kudiķiui bemaldaujant, pata; tai jis taip ir daro. Bet jei pasakytą, kad tas negalima, ir jo maldavimams nenusileidžiama, tai kudiķis žino, kad niekas nęgelbės, ir duoda ramybę, nebeprašo.

Nereikia kudiķių per daug varžyt; kas galima, reikia pavelyt, kad jie jaustųsi laisvi, tada jie žaidžia linksmi, ir užauga drąsy, linksmo budo, laisvi ir sveiki žmonės. Kudiķis reikalauja laisvės ir gimnastikos. Jis turi turėt, kur pabėgiot, pažaist ant tyro oro ir parėkaut užtektinai. tam tikroj vietoj (ne visur tas galima), nes tai laivina jo kuną ir plaučius.

Kad kudiķis klausytų be mušimo, reikia butinai įgyt jo meilę. Jei kudiķis nuosirdžiai myli motiną, tėvą ar kitą ką, kas jį auklėja, tai labai lengva jį to priverst kalusyt. Jei kudiķis ką myli, jis nori taipgi but mylimu; užtai užtenka jam pasakyt: aš tavęs nemylėsiu, jei neklausysi, ir jis, be abejonės, klausys.

Meile galima labai gerai kudiķį suvaldyt. Jei kudiķiui kas uždraudžiama, reikia jam visad paašikint, dėlko tas uždraudžiama. Visada yra priežastis, dėlko kas uždrausta, jei kas draudžiama. Jei pavojus koks grešia, reikia jam paašikint, kokios blogos pasekmės gali iš to but, jei jis tą darys. Žinodamas, kad

bus blogos pasekmės iš to, kudiķis tankiai nuo to susilaiko, o jeigu jis ir paašikinus neklausio, tada reikia jį kuo-nors nubaust, tik ne mušimu. Daug yra visokių baudimo būdų be mušimo, bet, aš manau, geriausiai yra baust atėmimu to, ką kudiķis mėgsta. Pav., jei kudiķis mėgsta lauke bėgiot, galima jį nubaust uždarymu tulam laikui stuboj. Jei jis labai mėgsta kanors iš valgij, galima nubaust nedavus jam to, bet badavimu niekad nereikia baust.

J. Benesevičiūtė.

IŠ M. J. LERMONTOVO.

Sudiev, Rosija neprastoji,
Šalie vergų ir žeme ponų.
Sudiev tu, liaudie prispastoji,
Auka žandarų ir valdonų.

Aš už Kaukazo pasislėpsiu,
Gal buti, nuo tavo nasrų,
Nuo visamatančių akių,
Nuo visagirdančių ausų.

J. Benesevičiūtė.

NEVERKI, MAMYTE.

Neverki, mamyte,
Neverki, brangioji,
Neliek ašarėlių
Ant kapo vaikelių.

Daug vargo turėjai,
Kol mus išauklėjai.
O nauda iš mūsų
Kokią gi dėl jų?

Baltruks ir Juozelis
Į vaiską pakliuvo,
Mamytė jų laukia,
O jie ten prazuvo...

Jonelis pabugęs
Apleido gimtinę
Ir traukė per jures
Į šalį "auksinę".

Tik viena Onytė
Prie mamytės liko,
Bet ji da mažytė,
Prie darbo netiko.

Mamytė nuseno
Ir serga kasdieną,
Nėr kam ją atjausti;
Ji verkia sau viena.

Onytė da jauna,
Negal dirbt darbelį,
Tik myluoj' mamytę
Ir kenčia vargelį.

Tik vienas Jonelis
Pagelbėt galėtų,
Uždirbtų joms duoną
Ir vargti padėtų.

Bet jo jau čia nėra,
Jisai iškeliauvo;
Jau pusė metelių,
Da laiško negavo.

J. Rep—nė.

NEW YORKE MOTERIS KOVOJA UŽ MOTERŲ BALSAVIMO ĮSTATYMĄ.

New Yorko miesto socialistės moteris pradėjo gyvinti veikti, kad N. Y. valstijos moterims būtų duota balsavimo teisė.

Kaip daugelis žino, 1914 metais New Yorko valstijos įstatymdyvystė priėmė bilij, reikalaujantį moterims balsavimo. Bet, kad tapti įstatymu, tas bilijus turi but išnauroj įstatymdyvystės priimtas ir visuotinu N. Y. valstijos vyrų piliečių balsavimu užgirtas.

Taigi dabar daug kas yra veikti N. Y. socialistėms moterims, kurių New Yorque yra 700 socialistėjų moterų.

Vyrai socialistai nemažiau, vienok, dirba už moteris. Nes čia puiki socialistiškai agitacijai proga.

Socialistai juo daugiau turi dabartiniu laiku darbuotis, kad New Yorko mieste yra stipri atžargareiviškų kapitalistų moterų organizacija, kuri energiška kovoja prieš davimą moterims balsavimo teisių.

Toj atžargareivių kovoje daug veikia ir kunigai su savo sėbrais. Mat, kunigai žino, kad moteris, syķį išėjus politikos gyveniman, prasiblavys ir pradės rūpintis žemišku gyvenimu, mažiau kalbėti poterių ir mažiau nešti kunigams savo vyrų pinigų mišioms.

Susipeizavęs Katalikas.

— Aš Povyl, esu priešinąs tai purvinai Anglijos politikai.
— Kokiai, dėde, politikai?
— Nagi, ar nežinai? Anglija nori, kad Amerika atiduotų Panamos kanalą Anglijai ir kitoms karalystėms.

— Aš, dėde, da to negirdėjau. Anglija tik reikalauja, kad nuo jos laivų Amerika neimtų mokesčių už perleidimą per tą kanalą, arba jau kad ims, tai imtų lygias mokesčius ir už pačios Amerikos laivų perleidimą.

— Tu, Povyl, nepermatai reikalo. Juk tai Anglijos ir yra baisi begėdytė to reikalauoti. Jeigu Anglija nori, kad ji turėtų tokias tiesas ant kanalo kaip ir Amerika, tai išaina taspat, kaip kad reikalautų, kad Anglija atiduotų jai tą kanalą. Dėkui už loską. Labai būtų gražu, kad mūsų šalis, Amerika, kuri išleido keturis šimtus milijonų dolerių, imtų ir atiduotų tai senmergiei Anglijai naudotis kanalu lygiai su Amerika. Prezidentas Wilsonas ir visa mūsų valdžia turėtų pasakyti Anglijai: nekišk savo nešvarią nosį, kur ne tavo dalykas, o jeigu ne, tai mēs tau taip užduosime per kelines, kaip kitąsyk uždavėme, kada atsikariavome nuo tavęs laisvę ir sutvėrėme didžiausią sviete republiką Suvienujų Valstijas. Aš tikrai žinau, kad mēs dabar da lengviau galėtume supliekti Angliją, negu kad tada supliekėme. Mēs, amerikona, pergaleję anglus, galėtume atimti nuo jų ir Canada.

Ar matai, Povyl, kaip dalykai stovi?

— Aš matau, kaip jie stovi. Bet matau kitaip negu dėde. Dėdė sakai, kad Anglija yra niekai, kad reikalauja sau tokių teisių prie Amerikos Panamos kanalo ir kad reikalauja, kad už Amerikos laivų praleidimą kanalu taipgi būtų mokama muitai. Bet ką dėdė sakysi apie Suv. Valstijų prezidentą Wilsoną ir daugelį senatorių ir kongresmanų, kurie taipgi reikalauja, kad ir nuo Amerikos laivų būtų imama mokesčiai už praleidimą per Panamos kanalą?

— Tu, Povyl, turbūt, meluoji. Joks tikras amerikonas taip daryti negali.

— Aš nemeluojų; dėdė pats gali persitikrinti, perskaitęs, ką rašo demokratų ir republikonų laikraščiai apie tą dalyką.

— Tokiame atsitikime reikia išskirti visus tuos niekškus: prezidentą ir jo senatorius su kongresmanais, kurie yra parsidavę Anglijos reikalams. Pamišlyk, Povyl, kaip tai būtų gražu, kad už perėjimą laivo kanalu turėtų mokėti muitus amerikonus pirklys lygiai, kaip ir anglas. Juk Amerika savo pinigais pasibudavojo kanalą. Keli šimtai Amerikos darbininkų, dirbami prie to kanalo, gavo galą. Amerika padarė didžiausią dar-

bą, kurio nei vieną kita šalis negalėjo padaryti. Ir Francuzija mėgino tą kanalą išbudavoti, bet negalėjo. Du šimtu milijonų dolerių padėjo, bet nieko nepadarė. Aš sakau, Povyl, tai tiesiog yra bedievystė, kad Anglija nori turėti Panamos kanale lygias teises, kai ir Amerika.

— Man rodos, dėdė esi per daug užsidegęs Amerikos patrijotizmu, bet dalyko visai neišmanai.

— Čia išmanymo nereikia, nes viskas aišku, kaip ant delno, teisybė duria į akis.

— Aš gi sakau, kad ne teisybė dėdei duria į akis, bet dėdė esi apmulktintas vienpusiškų patrijotiškų laikraščiu, kurie atstovauja vieną biznį. Tuo tarpu dėdė nežinai, kaip kiti laikraščiai, atstovaujantieji kitą biznį, suvis kitaip tą dalyką mato.

— Ai, Povyl, nepasakok man tokių niekų. Ar jau tu negali suprasti nei tiek, kad visos Amerikos biznis reikalauja, kad Panamos kanalu būtų leista uždaryk vaikščioti visiems Amerikos laivams?

— Tame tai ir dalykas, kad du skirtingi Amerikos bizniai reikalauja dvejų skirtingų taisyklių kas link Panamos kanalo. Amerikos geležinkeliai reikalauja, kad būtų imami muitai ir nuo Amerikos laivų, einančių per tą kanalą, o Amerikos laivų kompanijos reikalauja, kad nuo visų kitų tautų laivų būtų imama muitai už perėjimą per kanalą, o Amerikos laivams būtų duota perėjimas uždaryk.

— Aš visviena, Povyl, negali išgalvoti, kokia būtų geležinkelių kompanijoms nauda iš uždėjimo muitų ant Amerikos ločių laivų?

— Nauda, dėdė, šitokia. Dabar geležinkeliai išvažioja skersai Ameriką tavorus nuo vieno krašto iki kitam, o jeigu būtų Amerikos laivams perėjimas kanalu uždaryk, tai Amerikos laivų kompanijos pradėtų laivais gabenti tavorus vandeniu nuo vieno krašto prie kito, tuo keliu labai sumazėtų geležinkeliams uždarbis. Kadangi Amerikoje geležinkeliai yra daug turtingesni už laivų kompanijas, todėl ir prezidentas Wilsonas ir daugelis senatorių ir kongresmanų ir reikalauja, kad būtų Amerikos laivai, einantieji per Panamos kanalą, apkrauti muitais. Nėra abejonės, kad šitie ponai uždaryk negina geležinkelių biznį. Už tą darbą jie gauna puikių kyšių nuo geležinkelių kompanijų. Kaip matai, laivų kompanijų patrijotizmas kitokis, o geležinkelių kitokis. Geležinkeliai eina išvien su Anglijos biznieriiais prieš Amerikos laivų kompanijas, nes, mat, geležinkeliams patrijotizmas tik tiek reikalingas, kiek galima turėti iš jo pelno. K. Švilpa.

gerų daiktų ir kitiems tektu. Pirmieji žmonės, kurie užsigėdė susiaurinti karalių saivalią, buvo bajorija ir kunigija. Šie puikus vyrų sudarė du didenybės dvasišką ir kunišką policijos spēką. Be jų jis negalėjo valdyti. Tose dienose konstitucionalistika kova buvo tarp karaliaus ir aristokratijos. Monarchas stengėsi padaryti save augščiausiu valdonu, kuomet bajorija bandė įkibti į uodegą ir sulygtinti savo valdžią su karaliaus.

Laike viešpatavimo Anglijos karaliaus Jono, mišinys baudiuoninkų viešpačių, kunigų ir liuosų žmonių privertė šį monarchą priimti "Didžiąją prievolę" (Magna Charta — The Great Charta). Šis dokumentas turėjo padėti kaminį akmenį Anglijos liuosybei. Bet mažai jis liuosybės suteikė liaudžiai. Ta prievolė buvo gera kunigijai, bajorijai ir liuosiems žmonėms, kurie sudarė labai mažą dalelę gyventojų. Vargšus žmones nekiek nepalietė Didžioji Prievolė, kuri valdžios spēką atėmė iš vieno ir pavedė kitiems.

Nuo šio laiko bajorija ir dvasiški pradėjo užgriebti monarcho galybę. Didžioji Taryba, susidedanti iš aristokratijos, tapo konstitucionalistiku kaju ant karaliaus galybės. Pirmutinis darbas, nuo kurio jo didenybė buvo paliuosuotas — tai mokesčių rinkimas. Be sutikimo Didžiosios Tarybos jis negali rinkti mokesčių.

Po kiek laiko Didžioji Taryba suskilo į dvi atskiras dalis, Lordų Butą, susidedantį iš augstosios dvasiškosios ir bajorų, ir Liaudies Atstovų Butą, susidedantį iš žmonių, atstovaujančių padedančių pakilti kapitalistų kliausiai.

Karaliaus vergai pasidalino ir valdžia tapo trikampė įstaiga. Kiekviena dalis tapo letena ant kitos. Karalius negali nieko daryti be pavilijimo lordų, lordai be daleidimo žemesniojo buto, o žemesnysis butas negali nieko daryti be palaiminimo karaliaus. Kiekviena grupa kariavo, kad įgauti daugiau spēkos ir ant galo nuo karaliaus tapo visiškai atimta teisė rinkti mokesčius. Vėliau gi nuo karaliaus tapo atimta teisdytystė, o da vėliau jis prarado ir tiesą "užvetuoti" (atmesti) parlamentu veikimus.

Vieno žmogaus spēka visiškai tapo panaikinta.

Patvaldys monarchas liko valdonu tik iš vardo, o Angliją valdė Lordų Butas, susidedantis iš turtingų žemvaldžių, bajorų ir bažnyčios pilorių, ir Liaudies Atstovų Butas, susidedantis iš įvairių vaisbininkų ir pirklų.

Svarbiausias faktas išsivystymo konstitucionalistikos valdžios — tai išbujojimas politiškos spēkos tų kliaus, kurios lenktynuoja su karalium už valstybės kontroliavimą.

Šitokios valdžios formoj valdančiosios grupos veikia, kaip užkirtėjai vieni antrų veikimo. Kiekviena grupa gali užstelti kitų veikimą ir, kuomet visų trijų bendras pritarimas reikalinas priimti įstatymą, mažytė mažuoma gali uždaryti burnas įstatymdavystei. Siame atvejyje gali priversti didžiumą pripažinti mažumos reikalavimus.

Demokratijoj, sakoma, turi valdyti dauguma. Vieton valdono-karaliaus mėš matome valdonus-žmones. Kova už politišką spēką įeina į naujas vėžes. Kaip kad keliatas aristokratų kada-tai apkapojo spēką valdonui-karaliui, taip nauja mažuma, susidedanti iš turčių kliauos, stengiasi sugriebti ir nuslopinti "valdonų-žmonių" spēką.

Autorizuotas vertimas
Alenos Kuršaičiūtės.
(Toliau bus.)

Detroit, Mich., kasmet padaroma po 400 tukst. automobilių.

Kaip aš pabėgau iš Sibiro.

Juozas Kulikauskas.

Artinosi žiema. Prasadėjo Sibire šalčiai. Darbai ant Amuro geležinkelio baigėsi. Darbininkai pradėjo išvažinėt, vieni namo, kiti į miestus įieškoti darbo. Sibire jau pradėjo rugsėjo prasadeda šaltos dienos. Spalio mėn. prisięgia ir sniegas pasilieka visą žiemą.

Aš buvau prirašytas gyventi Burijskam valsčiui; nuo to kaimo, kur gyvenu, 10 verstų į saulėleidį tiesiama geležinkelis, tai aš turėjau progos, kaip darbai gerai ėjo, dirbt ant geležinkelio.

Darbams užsibaigus, netekau darbo, o atbuvusius katorgą tarnystėn ir darban nelabai nori priimti; tat man ateitis stovėjo nelabai kokia. Aš, išėjęs iš kalėjimo, visą laiką galvoju, kaip tik užsidirbsiu pinigų, tai ir bėgsiu iš Sibiro. Sibire gyvent, sunkiausia praleisti žiemą su jos dideliais šalčiais.

Vasaros dienos karštos; rytą ir vakarą milijardais laksto moškos (moška — tai mažytė musė, ka-tik matoma akimis), laksto debesiais, net saulės per jas nelabai matyt; neduoda jos atsilio, ir negalima dirbti; visur, kur tik kokia skylutė randasi, tai jos ir skverbiasi prie kuno, skaudžiai gilia; po to gilimo tinsta įkasta vieta ir geltonas skystimas sunkiasi. Žmonės apsigynimui nuo moškų nešioja rėtelius-sietelius ant galvų apsirėję, arba susikurę ugnį dumais rukina-baido moškas, tai tik taip šiek-tiek galima apsiginti nuo jų.

Žiemos šaltos, iki 42 laipsnių pagal Reomero termometrą. Per tokius šalčius kaip reikia išieiti rytą ant oro, nieko nematyti per ukaną ir negalima iškart kvėpuoti, taip, kaip išgėrus 96 laipsnių spirito, užima kvapą. Per tokius šalčius dauguma žmonių apšala rankas, kojas ir veidus.

Dirbant ant geležinkelio, aš užsidirbau pinigų ir, darbams pasibaigus, nutariau bėgti iš Sibiro. Tik man da reikėjo važiuoti į Blagovieščenską pas vieną "podriadčiką" atsiimti pinigus; aš pas jį pirmiau buvau dirbęs ir pinigų negavau. Pasiėkt Blagovieščenską reikėjo eiti pėkščiam 32 verstu ir važiuoti laivu upe Amuru 600 verstų.

Rengiantis į kelionę, buvau įgijęs revolverį apsigynimui nuo užpuolikų ir vilkų. Išryto pasiėmiau savo rakandus, įsidėjau į kišenių revolverį, pasiėmiau duonos keliui, leidausi taiga, — tai yra įšalusiais Sibiro tyrulaukiais — tiesiog per upes, kur maniau, turi buti kazokų stovėnė-stanica. Važiuojant laivui prę stanica, tankiai sustoja malkų pasiimti; tai aš maniau patekt ant laivo ir taip nuvažiuoti į Blagovieščenską. Rudenį dienos trumpos ir tą dieną snigt pradėjo šlapiu sniegu; į vakarą nuilsau ir negalėjau daleiti iki stanicai, prisiėjo nakvoti taigoje. Tą dieną pradėjau 20 verstų. Vakare pradėjau įieškoti geresnės vietos, kur butų galima permakvoti. Radau pripjautų ir sukrautų į sieksnius malkų; iš pagalių susigrindau sau guolį, kad nereiktų gulēt ant grynios žemės, nes drėgna; susikuriau ugnį, apsišildžiau, išsidžiovinau, užkandau duonos. Kaip nuvargęs, o prie ugnies sušilęs, tai tuoj ir užmigau. Nakčia ugniai užgesus, peršalus diktokai, iš miego pabudau. Pabudęs ugnį sutaisiau, apsišilau ir vėl pradėjau snausti. Tuokart išgirdau kokį barškinią kojomis ir šnabzdėjimą, lyg kas eitų per taigą. Iškart maniau, kad tai koks taigos žvėris arba vilkas. Jeigu vilkas, tai neis prie ugnies ir man nėra ko baimintis; toliau pradėjo braškėjimas artintis, ir aš supratau, kad čia yra kas ne taip, kaip

pirma maniau; reikia ginkluotis prie apsigynimo. Aš greit pakilau ant kojų išsitraukiau revolverį iš kišeniaus ir laukiu, kas prisiartins. Neuzilgo pasirodė netoli mangs juodas šešėlis. Aš užklausuia pirmą kartą; nieks neatsiliepė; antrą kartą užklausuia, revolverį nukreipiau tiesiog į šešėlį ir pasakiau: jeigu neatšiliepsi, tai šausiu. Pamatęs revolverį, tiesiog nukreiptą į jį, atsiliepė: Aš esu žmogus paklydęs taigoj ir nežinau, kur eit. Nakčia ugnį pamatęs, ėjau tiesiog prie šviesos, ir noriu susišildyti. Liepiau prisiartinti ir pasišildyti. Užklausuia, kas jis per vienas ir ko įieško. Atsakė jis man, kad jis atbuvęs katorgą, dirbdamas ant kelio, o dabar neturįs darbo, vaikščiojįs ir įieškąs, kur gaus.

Tai buvo žmogus augšto ugio, platus pečiuose; juodi, ilgį plaukai susivėlę, kokią pusę metų nešukuoti; barzda apžėlęs ir veidas, kokie keli mėnesiai neprauštas.

Kaip jis priėjo arti prie ugnies ir ugnis apšvietė jo veidą, aš pradėjau arčiau žiūrėti į jį ir galvoti, koks tai gali but žmogus. Įsižiūrėjęs į jį, pamaciau, kad akimis žvalgosi į visas puses, kaip norėdamas ką pamatyti arba ko laukdamas; jo veidas išrodė man žvėriško charakterio, — ty pas vieno iš tokių, ka kalėjime sėdi, kriminalistų, kuris žmogų gali užmušti už tris rublius arba už apsilvikimą.

Aš buvau nebologai apsilvikęs, ir prie savęs turėjau pinigų; tai man tą visą naktį neprisiėjo miegoti, turėjau sergėtis, kad jis neapilpėtų man užmigus; nes tame krašte tankiai budavo užpuolikų; ne tik ant turtingų, bet ir ant darbininkų užpuoldavo ir apiplėsdavo. Katorgoj yra visokių kriminalistų; vieni geri žmonės, o kiti tai tokie, kurie, paeidami iš kriminalistų tėvų arba apsigimę su užkietėjusiomis širdimis, arba gyvenimo perdaug užkietinti; siems žmogų užmušti, kaip musę užspauti. Tokios ypatos užpuola netik šiaip jau ant žmonių, bet ir ant savo draugų, kurie pasiuiosuoja, atbuvę katorgą; užpuola ir apiplėšia.

Man ir tas žmogus išrodė iš tokių kriminalistų.

Rytui pradėjus švisti, atsiveikinau su savo naktiniu sėbru ir toliau traukiau į kelionę. Pribuvus į kazokų stotį-stanica, nuėjau į užėigos-užvažiujamą namą ir apsinakvoju. Užvažiujamam name keliolika pasaziėrių laukė laivo važiuoti į Blagovieščenską ir laukė laivo tą naktį. Nakčia 11 valandą atplaukė laivas iš Chabarovsko ir išplaukė į Blagovieščenską. Aš atsikėliau, pasiėmiau savo kuprinę ir ėjau laivan. Atėjus ant laivo, nusipirkau biletą iki Blagovieščensku ir pradėjau įieškoti sau vietos. Laivas buvo pilnas. Daug darbininkų važiavo į miestą įieškoti darbo; vietos visos buvo užimtos, tai man prisiėjo ant viršaus-grindų užimti vietą.

Upė Amuras čia skiria Rusiją nuo Chinų žemės; dešinėj pusėj Amuro Chinų žemė, kairėje — Rusijos. Miestas Blagovieščenskas stovi ant pat Amuro kranto, kur susilieja upė Zeje su Amuru.

Sibiro parubežiniuose miestuose policijos įstatymai — kaip tik laivas ateina į miestą, tai neišleidžia nei vieno pasaziėriaus iš laivo be policijos. Kai pribuvau laivas, ateina "okolodočnas nadziratelis" ant laivo ir tada pradeda po vieną pasaziėrius išleidinėti ir žiuri pasportų; pas ką neranda prašpofto, tą areštuoja, o istremtinųjų, atbuvisių katorgą, atvažiujančių į miestą prašportus atima ir liepia atieiti į policiją. (T. b.)

IŠGELBĖJO.

Parašė GRIGAS.

Viduryrs birželio. Oras, it numirėlis, be jokio judėjimo. Nepermatoma debesiu dūmų, susimaišiusių su gatvių dulkėmis, laikė apgulus miestą, lyg nepermaldujamas priešas.

Viršui debesies, kaip per aprukusį stiklą, matėsi tamsiai raudonas ugninis kamuolys.

Buvo tai saulė, kuri savo gaivinančiais spinduliais masina džiaugtis gyvenimu tuos, kurie nėra priversti žiūrėti į ją per kančių ir mirties šmėklą, juoda varguolio gyvenimo debesį. Bet, deja... nedaugelį likimas padarė laimingais, apdovanodamas juos godulyste, saumylystę ir beširdiškumą, su pagelba kurių atsiekiama laimė.

Daugybei gi milijonų algiųjų vergų, tartum prakeiksmo pasmerktų pragarinėms kancioms ir vienintėlei jų išsigelbėtojai — pirmalaikinei mirtčiai, motina — saulė buvo skaudžiu botagu tiro-nankose, nežinančiu pasigailėjimo.

Ji, lyg beprotė, neatsizvelgdama į savo darbo pasekmes, ugniniais spinduliais kaitino viską iki pasibaisėtino laipsnio.

Nuo begalinio įkaitimo vanduo keitėsi į rugščiai kvepiantį rūką, kilo augštyn, maišėsi su dumais ir dulkėmis, pripildant orą nepakenčiamu tvanku, kuris, kaip įkirus vabalas, skverbėsi į gerklę, šnerves, akis alkio prirakintiems prie varstotų darbininkams, be pasigailėjimo troškindamas ir spausdamas iki paskutiniam lašui prakaitą.

Tarp mašinų užimo ir gatvinių bildėsiu gir-dėjosi silpni, skaudūs, dirbančiųjų dusavinimai.

Da laipsniu-kitu pasididins temperatūra, ir rodės, viskas pradės tirpti, persikeis į tekančią lavą ir užlies tą amžino vaitojimo ir kančių pylį — miestą.

Saulėnuobodžiai besirisdama, tolyn, pradėjo slėptis už kalnų, apšviesdama miestą tamsiai raudonais spinduliais, kuriuose jis išrodė, kaip didelė kraujais pasriuvusi žaizda. Paliovė užsios mašinos, paliuosuodamos savo gyvasias dalis, kurios umai užtvėnkė gatves.

Tie darbo milžinai atrodė daugiau panašūs į smėklas, negu į sutvėrimus, turinčius ypatybę, kad jausti, protauti, linksmintis ir kentėti.

Nepažįstant jų, negalima įtikėti, kad šitie skurdžiai taip gabiai moka valdyti milžiniško žemės laivo vairą, kuriame laimingieji atranda visų savo geismų užganėdinimą.

Naktis. Tamsos angelas milžiniškais juodais sparnais apgobė žemę.

Karštam tvanke, prie neaiškios liamos šviesos, miestas perstatė milžinišką skalbyklą.

Kvėpuot XX amžiaus "civilizacijos" aukų sielos skausmus, nedateklus ir pagiežos ugnį stropiai skandino alkoholiuje.

Mazam, neturtingam, bet gana švariai įtaisy-tame kambarėlyje sėdėjo iš darbo pagrižusi šeimyninkė Jieva. Absolutišką tylą pertraukė lengvas subeldimas į duris, kurias Jieva skubiai atidarius, pamatė taip labai laukiamą savo numylėtinį Kazį.

Po širdingo pasisveikinimo prasidėjo svarstymas busimo jų gyvenimo planų, kuris tai gyvenimas nepoiligam turėjo prasidėti. Nors tai buvo po sunkaus dieninio darbo, bet juodu nejautė nei mažiausio nuovargio.

Visas gyvenimo sunkumas, kuris slėgė juos, kaip ir visą darbininkų luomą, dabar jiems atrodė menku, nežymiu dalyku, į kurį neverta atkreipti domos. Juodu buvo laimingi: mylėjo, ir viskas tirpo meilės liepsnoje.

Visas jų romansas užsvėrė šiuose žodžiuose: "išvien džiaugtis ir kentėti".

Netikusios gyvenimo aplinkybės vis da stumė tolyn jų susituokimo dieną, kurios jie laukė su kuklišku pasiilgimu.

Artinosi nedėldienis, vienintėlc diena savaitėje, kurioje svetimos laimės tvėrėjai (nors nevisi) turi progą pasigėrėti gamtos darbais-žaliuymnais. Kazys su Jieva irgi geidė pasinaudot ta proga. Jiems norėjosi pamatyti tyrą, nieku neapteštą saulę, pasigėrėti žydinčiomis gėlėmis, pakvėpuoti tyru oru ir bendrai pakaisti su idėjos draugais. Bet nuo Jievos ir ta paskutinė proga buvo atimta. Gyvenimas ant jos perdaug užkrovė.

Per dienas dirbdama dirbtuvėje, ji buvo priversta namų luobą ir daugybę kitų darbų atlikti švėntadieniais.

Pirmadienio rytas.

Saulė, sveikindama rytmetine šypsa žemę, pradėjo savo amžiais neuzbaigiamą kelionę, išbudindama gyvumą iš naktinio snaudulio.

Lygiu, kaip stiklas, jūros užtakos paviršium, lėtai slinko nedidelis garlaivis.

Laivo pasaziėriai — išimtinai darbo žmonės, kurių jausmų da nespėjo užnuodyti mūsų gady-nės puvešiai.

Keleivių tikslas visų vienodas — pasiliuosavę nuo mašinų, bėga nuo miestinio dvokiančio oro, kad nors keliatui valandų, besigėrint gamtos vaizdais, užmiršti kasdieninio gyvenimo kancios.

Kazys abelname keleivių klegėsyje nedalyva-vo. Jis, giliai užsimastęs, žiūrėjo kur tai į ne-apribotą tolj; matomai, kokia tai liudna mintis

slėgė jo sielą.

Dabar jam prisiminė jo praecities gyvenimas, kuomet ji, da kuone kudikiu esant, gyvenimo viesula, išplėšus iš gimdytojų glėbio, kaip nežymią visatos dulkę, nuputė toli, toli į svetimajam nepažįstamą šalį ir atidavė likimo malonei, kur jis, budamas be patyrimo ir bėspėkis, buvo blaškomas gyvenimo didjurio bangų, kaip lengvutė medžio atoskaldas.

Iš ateities Kazys daug tikėjos; prityrimai ji išmokino, kad kova su gyvenimu nesulygtintinai pasekmingesnė, susijungus į vieną visavietinę proletarijato armiją, kurios obalsiu yra: "Visi už vieną, vienas už visus".

Kuomet Kazys tapo šios armijos ūriau, jam rodės, kad jis dabar stovi už tvirtos, neišgriaunamos sienos, iš-uz kurios jis drąsiai galės žiūrėti gyvenimui į akis ir tyčiotis iš jo sėlstančių audrų.

Tyra, kaip darbščios rankos nuvalytas veidrodis, šviesiai mėlsva padangė, pro kurią ritosi, siusdama žemei gaivinančius spindulius, saulė.

Prie pat jūros gulintis gojelis, turtingas žaliuojančiais medžiais, dugybe įvairiausiomis spalvomis žydinčių gėlių, išrodė rupepingis, paty-rusio sodininko prižiurimu sodnu, kurio stebėtine išveizda, tyras oras ir neapsakomas gėlių kvepėjimas žavėjo nukankintas darbininkų sielas ir gaivino išblyškusius veidus.

Jūros paviršius, apklotas šviesiai geltonais auksiniais saulės spinduliais, judinant lengvam vėjaliui, išrodė kokių tai stebuklingai gaudančių sielos ir kuno žaizdas saltiniu, vyljojančiu kiekviena, kuris tik moka pažinti gražumą.

Pakraštyje jūros, kaip laisyvų ančių burelis, linksmai žaidė keliolika abiejų lyčių žmonių, tarp kurių su paslėptu gilumoje sielos liudnumu radosi ir Kazys.

Pasakiškojo rojaus vaizdas nesuteikė Kaziui to, ka galėjo suteikti žmogui, kurio jausmų neliečia kitų kentėjimai.

Jievos nedalyvavimas čia, kur taip smagu, linksma, slėgė Kaziui širdį.

Besimaudantieji buvo pasiskirstę į mažas grupes, kurių kiekviena stengėsi atsižymėti ypatingais žaislais, kad prie abelno juos apsiaučiančio smagumo da ka-nors pridėjus.

Ona — mergina, peržengus žydėjimo rubežių, su tamsiai geltonu, suvystusiu veidu, giliai po juodais antakiais įdubusiomis akimis, tarp kurių kysojo daugiau kaip vidutiniškai ilga nosis.

Rodos, kad dievas, prieš sutversiant ją, jau žinojo, kad ji bus ištikima vergė jo buvimo palaikymui, ir todėl suteikė jai tokią fizionomiją, kad nei joks vaikas nesikėsintų išplėsti jos iš skaičiaus Romos pastumdėlių armijos.

Šioje draugijoje Ona dalyvavo, kaip nekviesta viešnia, o kadangi čia apart jos visi buvo "bedieviai", tai ji jautėsi, kaip varna, patekusi į burį paukščių priešingos sau veislės.

Kokia tai juoda mintis kankino Oną, kas labai aiškiai atsimušė ant jos lieso, išgeltusio veido. Kazys, gausiai gamtos apdovonatas žmogiškais jausmais, negalėjo nepagelbėti Onai tokia-me liudname momente.

Kad prašalint jos nusiminimą, Kazys, susidraugavęs su ja, pradėjo pasakoti apie įvairius gyvenimo nuotikius, kurie Onai buvo nežinomi ir ištikro ją interesavo. Ką matydamas Kazys, savo tikslą skaitė atsiektu.

Taip besikalbėdami ir be atidos braidžiodami, juodu staiga pajuto, lyg kad kokio piktadario nelaboji ranka išplėšė iš-jo jų kojų jūros dugną. Išgastingai griebdamiesi viens už kito, abudu vienu kartu prislopintu balsu suklykė: "gelbėkit!" Moteris, buvusi arčiausiai prie nelaimės vietos, pirmutinė išgirdo šauksmą ir, pamaciusi pavojų, didžiausioj išgastyje, lyg kad visai netikėtai vietoj sutikus baisiausiai baidyklę, isteriškai atkartojo: "gelbėkit!!!"

Mirties šmėkla ant trumpučio, bet labai svarbaus momento, nuo kurio priklausė Kazio su Ona likimas, suparalizavo tuos, kurie galėjo suteikti pagelbą.

Kaziui, lyg žaibas, švystelėjo galvoje mintis, "gelbėk silpnesnį už save", ir jis, nepaisydamas savo likimo, dėjo visas pastangas, kad išplėsti Oną iš mirties nasrų.

Kova buvo neilga, bet baisiai žiauri: gyvybė su mirčia pjovēsi, kaip du alkani tigriai, kiekvienas besistengdamas nutvert savo priešą už skaudžiausios vietos, kad kuo-veikiausiai pasmaugus. Liudnos pasekmės.

Kazys pajuto, kad nesulaužomi mirties nagai, kaip šaltas, nuodingas žaltys, apkabinė jo kaklą ir beprotiškame įsiutime smaugė, troškino, kad į vieną sekundą išspaut paskutinį gyvybės ženklą.

Nuveiktas kovoj, Kazys atsidurė ant jūros dugno, kuris jį, meiliai apkabinęs, kaip seniai laukiamą mylimą svečią, su kuriuo niekadus nemano skirtis, — spaudė prie savo nebylės, kaip kapas, krutinės, bučiuodamas jo veidą šaltės-nėmis už ledą lipomis.

Ona visiškai sudribusi, kaip nemielasirdingos viesulos sulaužyta silpnutė nendrė, da buvo Kazio glėbyje, kuris priešmirtinio agonijoj, sukonce-travęs visas spēkas, kokios tik galėjo rasti pas mirštantį, atiduodamas Onai paskutinį atsi-sveikinimą, pastumė ją nuo savęs į viršų.

Stumimo pajėga tokia buvo tvirta, kad Ona betvarkėje, kaip sumirkusi peteliškė, iškilo ant vandens paviršiaus, kur ją sugriebta glėbėjimo

Korespondencijos.

ST. LOUIS, MO.

Bedarbė, straiķai ir plėšimai.

Cionai šiuom laiku baidi bedarbė; tukstančiai darbininkų vaikščioja gatvėms be darbo. O daugumas jų yra ir be pastogės. Šitą paliudija tas, kad kas naktį nakvoja pilna miesto name prisigrudusių žmonių, kaip silkų bakchoje. O taip pat ir skaitlinės, kurias surinko policinonai per pereitą savaitę, liudija, kad 10,411 žmonių yra bedarbių, o žinoma, kad ta skaitlinė tai tik paviršutiniai surinkta, nes policinonai nevaikščioja po namus ir ne visur klausinėja, kiek randasi bedarbių kiekviena name, ir ištikro, jei būtų surinktos tikros skaitlinės, tai būtų bedarbių skaitlius dusyk arba ir trissyk didesnis.

Kad pagelbėt bedarbiams, vietiniai socialistai atspausdino tam tikrus rezolucijos lapelius rinkimui parašų, kurie bus paduoti vietinei valdžiai. Lapeliai reikalauja, kad miestas surastų darbą bedarbiams, užvedant miesto darbus.

Šalia tos bedarbių armijos, da randas kita bedarbių armija. Tai straiķeriai-kurpiai, kurie jau straiķuoja nuo seniai ir kurių straiķo pabaigos da nesimato. Darbininkai, bado verčiami, iš-eina straiķan, laikos ramiai ir tvirtoj vienybėj. Straiķui vadovauja I. W. W. organizacija, ir rodos, kad darbininkai turėtū laimėti, bet kita darbininkų organizacija A. F. of L. straiķlauzauja, kas, žinoma, pasunkina straiķierių padėjimą ir kokioje gali sulauzyt straiķą.

Dabar da vėl iškilo antras straiķas, kuriam vadovauja I. W. W. organizacija. Straiķuoja visų čionaitinių kuparų darbininkai (Trunk, Bag and Suit-

case Workers). Straiķeriai reikalauja, kad būtų dirbama tik 8 valandos dienoj, vieton dabartinių 10 valandų, o taip pat ir mokesčiai pakėlimo, kaip kad buvo mokama pirmiaus, tai yra reikalauja to, ką turėjo 1903-4-5 metais, nes tada darbininkai turėjo uniją ir gaudavo nuo 18 lig 25 dol. savaitėj, o dirbdavo tik 8 valandas dienoj. Bet mirus unijai, mirė ir tas viskas, ką darbininkai turėjo, ir taip kompanija karpė darbininkams algas kas metas ir užkėlė darbo valandas, kad šiuom laiku jau išsilavinęs darbininkas ir pradirbęs keliatą metų gaudavo tik nuo 12 ilg 15 dol. savaitėj, o dirbo po 10 valandų, ir da iš-tų kompanija užlaikydavė jam 50 c. savaitėj už įrankius. O nauji darbininkai, kurie da nėra išsilavinę ir moteris pastaruoju laiku gaudavo nuo \$5.00 lig \$7.50 savaitėj. Straiķas yra generališkas. Straiķeriai saugiai daboja dirbtuves, kad neįeity straiķlauziai. Straiķlauziai atspausdino atsišaukimus pavidale laikraštuko, kur nurodo visas darbininkų sunkenybes ir visus dabartinius straiķus, kaip tai: Colorados angliakasių, Michigano variakasių, kurpių ir kurpalių darbininkų. Pardavėnėja atsišaukimus po 5c.; nuo to pelnas eina straiķierių labui.

Patartina darbininkams čia nevažiutot darbo įeiskot. 6 kovo viduryj dienos, kada Brown Shoe Co. turėjo mokėt darbininkams algą ir kasierius atvažiavo su pinigais pas dirbtuvę ir, sulaukęs automobilių, 'no-rėjo lipt lauk, tai du vyrai atstatė revolverius ir liepė išlipt be pinigų; pinigų buvo \$10,619. 25. O patįs, įlipę į automobilių, nuvažiavo savo keliu; tuoj duota žinia policijai, kuri pasklido po visas puses ir automobilių surado, bet tų plėšikų ir pinigų

jau nesurado. Ir plėšimai buna kasdien; daugiausia apiplėšia namus turčių apgyventuose distriktuose. Varenis.

Ugnis sunaikino vieną gražų namą, paddrydama daug blėdies ir nunešdama keliatą gyvasčių, o taip pat kelis sužeisdamu. Vieni gavo mirti nuo ugnies, o kiti užsimušė arba susizeidė, nuo kelintų lubų per langus lauk šokinėdami.

Tame name radosi septynios krautuvės, Boatman's bankas su 1,300,000 dolerių kapitalo ir vienas iš didžiausių St. Louis kapitalistų lizdų, kur tie ponai keldavo didžiausias orgijas, — tai Missouri Athletic Club. Kituose gaisruose sudegdavo daugiausia darbo žmonės, bet čionai tai priešingai: sudegė ir liko suzeisti kapitalistai arba riebiai apmokami jų tarnai. Varenis.

KONCERTAS CHICAGOJ.

Nedėlioje 8 d. kovo, Meldazio svetainėje buvo koncertas, susidedantis iš septynių Chicagos ir apielinkės chorų ir apie 30 dainų.

Programė dalyvavo LSS. 81 kp. Mišrus Choras, Chicagos Liet. Soc. Vyrų Choras ir Laisvos Jaunuomenės Choras. Šie trys chorai buvo iš Chicagos ir po vadovystę J. Katilius; Latvių Socialistų Choras ir LSS 138 kp. choras buvo iš Cicerio, pastarasis po vadovystę plėš Girijaitis; Rutos Choras iš Chicagos po vadovystę J. M. Lankelio; Aida Choras iš Kensington, Ill., yra po vadovystę J. Jakučio. Tik jo didenybė neatsilankė, nors ir buvo prizadėjęs buti. Manoma, kad jis taip padarė iš neapmančios ir norėdamas užtenkti koncertui. Tat Aido choras dainavo prigelbs-tint J. Katiliui. Apie J. Jaku-

čio ir p. Pociaus, vargonininkų, "taktiškumus" aiškino prieš publiką vienas iš Aido Choro, Grybas.

Dainos nusisekė, visiems Chorams neblogiausia, bet geriausia atsižymėjo LSS. 81 kp. Mišrus Choras, Chicagos Liet. Soc. Vyrų Choras ir Latvių Choras.

Po programo buvo balius. Publikos buvo tiek daug, kiek niekad toje svetainėje nėra buvę, apie virš 1000 ypatų. Ir šokiuose tiek daug dalyvavo, kad nebuvo kur nei apsiūv.

Kas būtų galėję sakyti apie 10 metų atgal, kad šiandien jau tukstančiai žmonių rasis viename mieste, nepaisančių gavėnijos? O argi jau visi liasviejie buvo tame koncerte? Be abejo-nės, tik maža dalelė. Tad ką gi gali tikėtis ir argumentuot senovės prietarų palaikytojai?

Tas koncertas buvo surengtas LSS. 81 kuopos Mišrus Choro ir Chicagos Liet. Soc. Vyrų Choro. J. Repšis.

EXETER, N. H.

Pas mus paskutiniu sunkiu laiku tiek socialistai sukruoto, jog geriau ir negalima, ir visas jų darbas puikiai sekasi. Su pagalba Mass. VI Rajono maršrutinės prakalbos atgaivinta 122 LSS. kuopa. Nors toji diena buvo dideliai lytinga, bet darbininkai, suprasdami savo gyvenimą, atsilankė, — išskiriant tuos, kurių stubos prisivinkusios silkėmis ir alumi. Kalbėtojas P. Svoltelis taip gerai išaiškino apie atskartojančius bedarbių laikus, jog geriau nei negalima. Paraginimus prisidėti prie LSS. kuopos, prisirašė išsyk 21 draugas, tarpe kurių randasi 5-os moteriškos lyties. Literatūros parduota už \$3.40.

Beje, į prakalbas atsilankęs iš Haverhillio drg. Gardulis taip gi pasakė kelis žodžius, kas buvusi giliai užsimasčiusi publiką prajuokino. Sako, linksma, broliai, kad jūs griebiatės suprasti, kaip pagerinus gyvenimo reikalai, o ne taip, kaip kad Haverhillio iletuviai, kurie griebs tverti parapiją. Girdi, buvo parsigabėję dvasišką tėvą, bet tas, sugriebs pinigus, išdumė, palikęs sakramentus po lova. Šventakupris.

ALLEGHENY, PA.

LSS. 55 kuopa rengia kas utarninkas diskusijas A. L. P. Draugystės name. Žfonių susirenka pusėtinai, tarp jų ir moterų atsilanko; tik gaila, nėra kam vadovaut; mat, pas mus plieno dirbtuvėse sunkus darbas, dėlto ir nesilaiko inteligentai.

Lietuvių valgomų daiktų kooperacija gerai gyvuoja; pigiaus parduoda už privatiskus krautuvninkus, už ką pastariejie labai kooperacijos neapkenčia. A. L. P. Draugystės ir Liet. Sunų Draugystės klubus uždarė. Lietuvos Sunų Draugystė be alaus neapsieina. Sako, kad pirmininkas neprisigėręs negalįs poterių kalbėt. Minėtos Lietuvos Sunų Draugystės klube 8 kovo begerdami susimusė du karšti katalikai B...das su Ma...r., gaspadorius su burdingerium. Negana to; parėję namo, išdaužė langus, o paskui ėmė muštis kieme; čia policinanas užklupo ir abu suareštavo, ir nabagai belangėj turėjo nakvot, kolei antras burdingerius neišpiko. Pasekmės tokios: B. užsimokėjo 10 dol., Ma...r. 20 dol. B. N. išsimušė ranką ir negalės dirbti kelias savaites.

B. N. yra karštas katalikas, nes ir savo vaikų neleidžia į viešą mokyklą, bet į vokiečių katalikų mokslo. Sako, buk nieko nemokina viešose mokyklose. Na, o katalikų mokyklose tai gerai mokina, nes parėję namo vaikai susėda ant trepų ir apmeta purvais praeivius. Geras, mat, mokslas. Piliėtis.

NEWARK, N. J.

Apgynime J. Mičiulienės vardo.

LSS. 11 kuopa savo mėnesiniam susirinkime, išklausus komisijos paskirtos ištyrinėjimui skundo, paduoto draugės J. Mičiulienės ant savo buvusio vyro J. Mičiulio, — pripažino, —

Kad J. Mičiulis 14 vasario 1913 m. "slapta apleido ligoj savo moterį ir, išbėgdamas nuo jos, išsinešė pinigus. Prie tokio pasielgimo J. Mičiulis nieko nebuvo priverstas, ir jeigu jam nesinorėjo poroj gyventi su savo moteria, tai jisai privalėjo su ja formaliskai persiskirti. Juodu buvo šliubą paėmę Newark, St. Stephens P. E. protestonu bažnyčioj gegužės 2 d. 1912 m., ir J. Mičiulis padarė didžiausią skriaudą J. Mičiulienėi, kaip žmonai ir draugei, kurios tai klados jau jisai atitaisyti negali ir todėl jisai yra atsakomybėje prieš J. Mičiulienę ir draugus. J. Mičiulis, kada jo žmona pajieškojo jo per "Kovą", atsiliepė neteislingai, įžeisdamas J. Mičiulienės gerą vardą. Kuopos nariai patvirtino, kad J. Mičiulis, išbėges nuo moteries, slepia prieš ją ir draugus savo naują gyvenimo vietą, ir jo atsiliepime per "Kovą" N 43, 1913 m., taip pat nėra nurodyta jo antrašo. Ir tiktai draugai laiškais pranešė apie J. Mičiulį, kaip jisai pas juos, po kita pravarde buna ir kaipo nevedes teiravosi apie apsiavedimą.

Neteislingai J. Mičiulis "Kovoj" rašo, buk priverstas buvo bėgti nuo moteries dėl jos nenorėjimo buti kulturiškesne ir laivintis mandagume. Jisai, visą laiką budamas su J. Mičiulienė, varžė ją apšvietime, uždraudamas lankyti kuopos minguose, prakalbose, paskaitose ir šiaip jau draugysčių susirinkimuose. Nuo J. Mičiulio išsireiškimų ir jo darbai nesiskiria jo teorija ir praktika—tai, kad moteris turi būt pas pečių; jisai taip ir elgėsi su J. Mičiulienė.

Šitą savo nutarimą 11 kuopa paduoda per "Kovą" jos skaitytojams, kaipo atitaisymą tų klaidingų žinių, kurias J. Mičiulis N 43 "Kovos", 1913 m., paskleidė apie savo buvusią moterį ir drg. J. Mičiulienę ir tuom, kiek galėdama, kuopa apgina jos gerą vardą.

Kuopos komitetas:

Org. J. A. Janušionis,
Skr. J. Beczis,
Izd. Ad. Žolynas.

HOOSICK FALLS, N. Y.

7 kovo buvo prakalbos, parengtos XIII Rajono maršrutui. Kalbėjo XIII R. organizatorius A. K. Baltrunas. Publikos prisirinko pilnutėlė svetainė, apie 200 ypatų. Kalbėta buvo: Kas tai yra socializmas ir ko socialistai nori. Niekur man neteko matyt publiką taip ramiai ir tvarkiai užsilaikančią. Hoosick Falls lietuviai turi but dėkingi p. J. Rudaičiui už svetainę, kuris suteikė jiems uždėką; pats namo savininkas J. Rudaitis daug gelbėjo surengime prakalbų ir daryme tvarkos.

Mėginta sutvert LSS. kuopa, bet kadangi tenaitiniai lietuviai išgašdinta "šliuptionais", tad bijo ir visų kitų, kurie tik kalba su trumpais "ziuponais" — ir nors prie geriausio darbo nediršta prisidėt. Prie kuopos sutiko prisirašyti vos 5 nariai, bet su laiku manoma sutvert kuopą iš kokių 30 narių.

Aukų surinkta \$9.23. Aukavusių vardų negaliu paduoti, nes komitetas aukų rinkimo nepažymėjo, kiek kas aukavo. Kairie, kaip tai: A. Orentas ir K. Žvirblis aukavo po dolerį. Višiemis aukavusiems tariu širdin-gą ačių. Vardan XIII Raj. sek. A. V. Vasnelis.

CAMBRIDGE, MASS.

Cambridge'iaus LSS. 71 kp. 8 kovo surengė prakalbas A. Baranauskų; prakalbos nusisekė gerai; savo kalboj drg. A. Ba-

ranauskas daugiausia aiškino darbininkų reikalus, ragino organizuotis ir kovoti už pagerinimą savo buvio. Žmonių prisirinko pilnutėlė svetainė.

LSS. 71 kp. rengiasi 29 gegužės sulotš "Patamsio Galybę", penkių aktų, septynių atidengimų drama. Švilpukas.

HARTFORD, CONN.

Svento Jono draugystės prakalbose kalbėjo p. Širvydas ir kun. Žebrys. Širvydas nieko nepasakė, tiktai juodino socialistus už jų neprielankumą Yčui. Kun. Žebrys labai išgyrė Sv. Jono draugystę. Kada jo užklausta, kam jis anuomet pašaukė į bažnyčią policiją ant parapijonų galvų — žmonės pradėjo trypt, šaukt ir reikalaut, kad greičiau atsakytų į klausimą. Kunigas išpradžių buvo nusigandęs, bet paskui pasiaikino, kad policija buvo priverstas pašaukti padarymui tvarkis tarp žmonių, kurie kėlė triukšmą. Ant galo, kalbėjo kun. Ambrozas, ir tas nieko nepasakė.

Susikompr. Katalikas.

EXETER, N. H.

Drg. Pr. Svoltelis laike savo prakalbų sutvėrė čia LSS. kuopą iš 21 nario. Kad tai būtų daugiau tokių kalbėtojų ir organizatorių!

Kandidatė į Mynyškas.

TAMAQUA, PA.

Kunigas Gudaitis pradėjo labai smarkiai kovoti prieš socialistus, pamatęs, kad susitvėrus 103 LSS. kuopai, socialistų veikimas didinasi, plačiau apima žmones, ir kunigėliui gali sumažėti uždarbis. Ypač jis pradėjo prieš socialistus darbuotis po porai pastarųjų socialistų prakalbų, surengtų 103-čios kuopos. Ir dabar jis, jeigu kur užtinka burdingerių, kuris kunigėliui rankovės nepalaizo ir neduoda dolerio, — tai šeimyninkams liepia tokį išvartyti, nesa griekas laikyti tokį bedievį stuboje. Labiausiai kunigėlis suduoda nuo drg. Perkuno smarkių prakalbų.

Da vienas dalykėlis apie tą dušų ganytoją: jis labai pas save vašina giesmininkes, kas priverčia parapijonus daryti visokių spėjimus. V. V.—iš.

TAMAQUA, PA.

Tik-ką išdygęs "Draugo" korespondentas Pabrėža kritikuoja mano korespondenciją, įdėta "Darbininkų Viltėje", kurioje pranešiau apie drg. J. Perkuno prakalbas, įvykusias 22 d. sausio. Pabrėža bando nurodyti mano melagystę. Pabrėža sako, buk Perkunas negalėjęs nieko atsakyti, kada kunigas užklausęs apie panaikinimą pelno sistemos. Matomai, Pabrėža buvo "trajan-ko" dikciai įkausęs, jeigu nei kalbėtojaus atsakymo negalėjo suprasti, o atsakymas buvo visiems aiškus, ką liudijo ir gausus publikos delnų plojimas.

V. Sajavičius.

LUZERNE, PA.

Sausio pabaigoje drg. Svoltelis, besilankydamas čia su prakalbotomis, sutvėrė naują LSS. kuopą iš 6 draugų, padedant trimis veklesniems vietos draugams.

Prieš prakalbą gerai padeklamavo A. Pieteriūtė. Žmonių atsilankė į 60 ypatų, kurių tarpe buvo kelias moterų. Nors socialistiškos prakalbos čia, rodos, buvo da pirmos, bet žmonės jos patiko. Paskui visur žmonės kalbėjo apie tas prakalbas. Lietuvių čia esama į 100 šeimynų. Yra vienas pašalpinis klubas, sutvertas pernai ant laisvų pamatų.

Darbu čia kitokių nėra, kaip tik anglių kasyklose. Didesnės kasyklos jau du mėnesiai, kaip po ilgiau nedirba, negu po 3-4 dienas savaitėje. Uždarbis mažas. Daugelis šeimynų labai baimijasi rytojaus bado šmėklos. K...as.

Įrankiais ir išnešta kraštan.

Su greita sanitariska pagalba mirtis tapo neveikta, — Ona atgaivinta.

Kaip ir pirmiau, rodos, nieko nebuvo atsitikę. Gamta alsavo pilna krutine, suteikdama gyvumui visa, kas reikalinga gyvybės palaikymui. Saulė, neperkeitus monotoniško besispysojimo, bučiuodama gaivinančiais spinduliais žemę, be atsižvelgimo keliavo sau paskirtu keliu. Medžiai, judinami lengvučio vėjalo, šnabždėjo savotišką, paslaptingą maldą.

Zydinčios gelės leido oran, tartum pasakišką, gaivinantį aromatą. Ir nesuskaitomi milijonai įvairiausio gyvio, garbindami gamtą, varė tolyn pradėtąjį darbą. Pavandenys, ant geltonos, kaip vaskas smilties, gulėjo dvidešimts dviejų metų jaunikaiečio atsalsės lavonos...

Praciauptose, tamsiai pamėlinavusiose jo lupo-se; spindėjo užsiganėdinimo šypsa, kad jam pavyko išpildyt sąžinės balsą — išgelbėt artimą nuo mirties.

Jieva, atlikusi namų ruošą ir visa, kas buvo tai dienai paskirta, nuvargusi, sėdo kedėn ir nugrimzdo svajonėse apie busimąjį, kaip jai rodės, laimingą gyvenimą.

Prijautimas jai nieko nepasakė...

Dienos nuotikis, kaip šaltas šjaurės vėjas, išblaškė Jievos auksines svajones, kaip lengvutį rytinį ruką.

Kaip tik iš pranešėjo lupų atsargiai išleisti žodžiai: "Kazys mirė..." pasiekė Jievos ausis, ji, kaip griaustinio nutrenkta, nespėjus nei suvaitoti, sudribo kedėn, konvulsiskai atmetė atgal galvą ir taip be judėjimo, kaip šalta mumija, pasiliko keliatą minučių. Merdėjimo laike Jieva jautė tik, kad kokis baisus, pasiutimo apimtas žvėris vienu baidiu dantų čiukštelėjimų kiaurai perkan-dos jos krutinę, išplėšė širdį ir su ironišku pasityčiojimu iš jos skausmų krinto, draskė baisiais, aštriais nagais, valkioldamas po bjaurų purvyną.

Ji matė prieš save atsivertusią, pilną kančių ir amžino liudėjimo tamsią bedugnę, kuri tuojaus prarys ją, ant visados palaidodama savo, pragariškuose viduriuose.

Atbudusi Jieva, lyg iš sunkaus letargo, skausmingai prašnabždėjo: "mirė!" ir tik dabar jos veidus apipylė skausmo, ašaros.

Su Kazio mirčia žuvo Jievos visa viltis, visos svajonės, palikdamos ant veido antspaudą amžino skausmo, akyse begalinį užsivylimą...

Su keliolika betvarkėje išsimėčiusių didelių,

daug mačiusių medžių, kalnelis.

Amžinos santaikos viešpatija.

Vieta, kurioje didžiausi priešai pataiko ramiai sugyventi, nedrumsdami ramaus tylėjimo šventinyčios. Pakalnėje amžino liudiesio išsivingia-vės, kaip šviesus žaibas juodoj padangėj, tyliai sriovena, be sustojimo kartodamos šermentinę maldą, siaurytis upelis.

Jų tyras, sidabrinės spalvos vanduo, surinkęs čia išlietas, apraudant mylimas ypatas, skausmo ašaras, nešasi su savim užmirštį amžinastin.

Prie medžio, kaip prie ištikimo sargo, naujai supiltas ir gausiai ašaromis aplietas kapas, kuriam Kazys atrado amžiną ramumą. Draugai, atidavusieji Kazium paskutinių patarnavimą, prieš norą, laiko stumiami, palieka jį šalto kapo prieglobstyje, liudnai tardami: "išgelbejo".

Tautos didvyriai.

O didvyriai tautos garbingi.

Nors daug gyvenime patyrę.

Bet mulkiai esat juokingi.

Vėžiai, tarytum, atsispyrę.

Kada skurdas mus slėgia — neturtas —

Palauk gi tu, palauk, brolyti! —

Jūs sakot, — jog Dievas nekurtas,

Išgirs tavo maldą, beryti.

Kas dirba, kad liaudį pakelti

Darbais, jį niekinat, šmeiziat,

Jam vardą tik norit suvelti,

Užstoti kelią tik geidžiat.

O patįs, pasipuošę tuštybės

Burbulais, iš paviršiaus švelnūs...

Ir skleidziate mokslą kvailybės,

Nes jūsų idėja — tai pelnas!

O liaudis, kas ji? Kam ji verta?

Tegul ji sau skursta, jei nori!

Nors virvė jai kybo užnerta,

Jūs sakot: mūs tvarka padori...

O jūs!... Pagalvokit nors kartą,

Ar verta yr' pusti prieš vėją?

Juk dirva per amžius išarta

Nemėgsta kukalio stelbėjo.

J. Š-lis.

Kaip laivas ant juriu.

Kaip laivas ant jurių nuo vėjo banguoja,

Taip mano krutinė dėl tavęs kilnoja,

Ir sielą vis geidžia, kad tave mylėti,

Ir trusą ir spēką dėl tavęs padėti.

Tik vieno dalyko norėčiau paklausti:

Ar valia man tavo rankutę suspausti,

Ir skaisčių veidelį maloniai bučiuoti —

Ar busi tu mano? — norėčiau žinoti.

J. Š-lis.

BRIDGEPORT, CONN.

Buvo S. K. D-tės parengtos paskaitos 8 d. kovo. Žmonėms susirinkus, pribuvo ir mūsų dušų ganytojas kun. Pankauskas. Patėmijęs drg. J. Marcinkevičiaus kišenių kelius numerius "Sakės" ir nematant jam, ištraukė su kokiais tai popieriais bei dokumentais ir paprašė, kad išeitų lauk. Paskui, pamatęs kito draugo kišenių "Laisvę", su tuom taip-pat pasielgė. Po tam, atsistojęs ant pagrindų, pasigyrė publikai, kad esąs geras vanagas ir nuo vieno kontrabandininko atėmęs "Sakę". Ir pradėjo sakyti savo "spycių" apie spaudos vertybę, pludamas pirmėvius laikraščius ir knygas. Paskui drg. J. Segevičius paskaitė iš knygutės keliolika žodžių apie pirmąjį lietuvišką laikraštį "Aušrą". Jis norėjo skaityti savo paskaitą toliau, bet kunigas jam uždraudė skaityti manydamas, kad tai gali būti kenksminga jo būniui. O kada paprašė nuo kunigo balso ir užstojo minėtus draugus, kunigas pradėjo plusti tokiais žodžiais, kad net sarmata ir atkartoti, ir liepė visiems išeiti laukan.

P. Girtuoklis.

PROVIDENCE, R. I.

187 LSS. kuopa turėjo balių su perstatymu veikaluko "Degtinė", kas sulaužta labai gerai. Geriausiai publika pamėgo du vaiku-aktoriu. Buvo ir deklamacijų. Publika užsilaikė labai gražiai.

Drg. Zigmas Jankauskas iš Bostono laikė kuopai paskaitą temoj: "Mokslas ir kas jis yra?" Turinys ir paskaitos apdirbimas buvo geri ir publikai patiko. Čia buvo pora deklamacijų, po kurių Z. Jankauskas pasakojo apie vargingą darbininkų gyvenimą ir aiškino apie naudą iš prigulėjimo prie organizacijų. Po tam p. Bendoraitis trumpai taipgi kalbėjo apie organizacijų naudą; jis buvo pataręs sutverti ukėšų klubą, bet tas užmanymas šiuo tarpu da neįvyko. Aukų surinkta \$1.90.

P. Šunskis.

HARISBURG, ILL.

7 ir 8 d. kovo čionai lankėsi drg. T. L. Dundulis su prakalbotomis, kurie dabar apvaziuoja visas X Rajono kuopas. Per pasidarbavimą 187 kp. tapo surengtos prakalbos ir Ledford, Ill., kur nėra LSS. kp. Harrisburge kalbėjo 7 kovo. Žmonių prisirinko daug ir ramiai klausėsi. Kalba patiko visiems. Literatūros išparduota apie už \$4.35.

8 d. kovo tas pats kalbėtojas kalbėjo Dorrisville, Ill. Čia žmonių prisirinko da daugiau, atidžiai klausėsi zingėdžios kalbos, ir kalba pavyko daug geriau. Išaiškino valdžios atsiradimą, privėdė Rusijos valdžios žiaurumą, kaip persekiojami ir kankinami politiški kaliniai. Kai-kuriuos kalba net sugraudino. Aukų surinkta per abejas prakalbas \$19.04. Iš tų \$10.00 kuopa paskyrė revoliucijos kankiniams, o \$9.04 pasilikė apdengimui lėšų. Literatūros čia išparduota už \$9.25. Prisirašė vienas narys.

25 d. kovo 187 kp. turės diskusijas temoj: Ar verta socialistai vartoti svaiginanti gėrimai ir ar verta dalyvauti vestuvėse, kur šimtai bačų alaus ir po kelis dešetus gorčių degtinės išgeriama?

Mat, vietiniai lietuviai kelia tokias trukšmingas vestuves, kad net visa Saline County apie jas išanksto žino. Prisiperka po 100 suvirš bačų alaus, ir geria, rėkia kelias dienas. Daugumas socialistų į tokias diskusijas labai šnairai žiuri, ypač kad ir iš jų tarpo tuli taip daro, dėlto ir reikalas buvo tokias diskusijas parengti. Bet kad iš liuso noro alutį ginti niekas nestojo, tai kuopa paskyrė ir tokias alutį ginti, kurie jam priekšingai.

A. Lietuvninkas.

SATYRO UŽPEČKIS.

KAS APSIEINA BE TAŠKO.

Tik sustokit, paskaitykite
Ir paskaitę pamastykit,
Ką šis senis jumis sako,
Kas apsieina be taško?

* * *

Beletristas rašo, pliekia,
Vilgyt plunksną ranka siekia,
Braukia, taiso, lakštus blaško
Ir neapsieina be taško.

* * *

Poetas sėdi prie stalo,
O mintims neranda galo;
Skraido ore, jieško tako,
Bet tuoj sako, reikia taško.

* * *

Krospondentas visus baudžia,
Kaip su staklėms raštą audžia,
O užbaigęs nosį krapšto
Ir ant galo tašką stato.

* * *

Redaktorius susirietęs,
Braizo, brauko išsivėpęs —
Skaito, pyksta, galvą krato
Ir ant galo tašką stato.

* * *

Zeceris raidės akėja,
Kaip muzikas javus sėja,
O užbaigęs linksmai sako:
"Dievui dėkui, reikia taško!"

* * *

Vaikinas gi su mergeite,
Susiglaudė po liepaite,
Rankoms glėbin susispaudžia
Ir iš lupų tašką audžia.

* * *

Pijokėlis įsitraukęs,
Eina gatve susiraukęs,
Niurna, parpia, rankas krato,
Kakta sienon tašką stato.

* * *

Vyras namučių pūrėjęs,
Svetį pas pačią nustvėręs;
Purto, krato, duris daro
Ir sėdynėn tašką varo.

* * *

Patį vyrą nusitvėrus,
Kaip iš kailio išsinėrus;
Šaukia, kaukia, dantįs traška—
Puodu kakton stato tašką.

* * *

Du vaikinai už merginas
Susipykę kampe trinas;
Kumščios žlegsi, kaulai braška—
Vienas nosin gauna tašką.

* * *

Be vilties likęs žmogelis,
Kad aptemęs jo takelis;
Revolverį stipriai uždaro —
Sau į kaktą tašką varo.

* * *

Ir aš eiles sueliliauęs,
Daugiau temos nebegevęs;
Kas kaip nori, lai sau sako,
Aš neapsieisiu be taško.

Senas Vincas.

CARAS PRIEŠ DEGTINĘ.

Rusijos caras pastaruoju laiku patarė izdo ministeriui įieškoti kitų įplaukų šaltinių apart degtinės, ir išreikšimui savo pasipriešinimo prieš girtuoklystę caras panaikino įsigyvenusių carų paprotį gerti degtinės už kariuomenės sveikatą laike kareiviškių parodų.

Iš Philadelphijos. Sąjungos Reikalai.

LSS. 1 KUOPOS VIEŠAS KNYGYNAS.

LSS. 1 kuopa įsteigė viešą knygyną, kuriame galima gauti uždyką pasiskaityt įvairių knygų. Knygos duodama imti ir į namus, tik reikia užsistatyti tiek kaucijos, kiek paimama knyga yra verta. Sugrąžinus knygą, grąžinama pinigai atgal. Bile laike galima gauti knygų 1 kuopos knygyne, 1815 E. Moyamensing Ave., Phila., Pa. Čia taipgi galima užsisakyti visokie darbininkiški laikraščiai. Pelnas eis knygyno labui.

Knygyno Komisija:

R. Merkis,
S. Adomavičius.

SUDEGĖ OŽELIO VAIKAS.

Sudegė vienų metų Oželio, kraučių šapos sav. brolio vaikas, kada ant pečiaus pavirto taukų pilna petelnė ir užsidegė.

PAVARĖ KUN. MILUKA.

Ant Richmondo parapijonai išvijo kunigą Miluką iš savo parapijos.

PLĖŠIKAI SMARKIAI DARBUI.

Philadelphijoj labai prasiplatinę plėšimai ir vagystės. Tie darbai atliekama kaip naktį, taip ir dieną.

Praeitą pėtnyčią du plėšikai penktą valandą po pietų įėjo į Howletto ofisą, 220 Walnut St., atstatę revolverius, liepė savininkui ir jo sekretoriui pakelt rankas augštin; iškratė jų kišenių, o paskui įsakė atidaryti nedegamąjį apsaugos šėpą. Kada plėšikams pasiaiškino, kad nežina, kaip atidaryti, tai plėšikai pradėjo ardyti šėpą. Tuo tarpu savininkas per langą ištruko ir pašaukė policmaną. Vienok plėšikai pabėgo, pasiėmė iš stalčiaus 36 dol. Jų da nesugavo.

Visa tai atsitiko beveik viduryje miesto, dienos šviesioje.

Plėšikai apiplėšė E. Bekerienės namus ant 221 W. Winona St. ir paskui juos sudegino. Tą padarė, kada Bekerienė buvo išvaziavusi į svečius. Piktadariai ištruko.

Jonas Selegelis, 2027 N. Cleveland Ave., naktį, kada kas tai pabaladojo, atidarė duris. Tuo tarpu įsiveržė į vidų keli plėšikai, primušė jį ir apiplėšė namus.

13 kovo apie ketvirtą valandą po pietų trys plėšikai užpuolė tulą Finnerty, kuris stovėjo ant kertės Tasker ir So. 13 gatvių. Primušė jį, iškratė kišenių ir pasiėmė 50 dol.

Nuo Roberto Blake du plėšikai atėmė vežimą su arkliais dienos šviesioje. Piktadariai nesugauti.

SOCIJALISTAI AGITUOJA BEDARBIŲ NAUDAI.

Philadelphijos socialistai pradėjo agitaciją, kad priversti miesto valdžią aprūpinti tukstančius bedarbių vyrų ir moterų šiame mieste. Reikalauja, kad miestas atidarytų bedarbiams darbo biurų, kurie jiems įieškotų darbo uždyką, ir kad miestas jiems duotų pastogę ir maistą.

VILLA BUSIĄS MEKSIKOS PREZIDENTU.

Meksikos revoliucionierių konstitucionalistų generolas Villa, kuris neseniai buvo plėšikas, pasisakė, kad busias Meksikos prezidentu. Ligišiol jis pripažindavo vyresniu už save generolą Carranzą, kuris taikėsi į prezidentus.

New Yorko miestui šįmet lėšavo du milijonai dolerių nuvalymas sniego nuo gatvių ir kiti darbai, kuriuos padarė šalta žiema su giliu sniegu.

PASEKMĖS RINKIMŲ L. S. SĄJUNGOS ADMINISTRATORIAUS' 1914 M.

Kandidatų vardai

	V. Jakštys, 60 kp.	J. Klevas, 60 kp.	V. Ivonaitis, 89 kp.	Kiek narių dalyvavo rinkimuose.
Kiek balsų gavo				
1 Raj.	63	21	3	87
2 Raj.	50	23	16	89
3 Raj.	63	6	5	75
4 Raj.	52	38	—	90
5 Raj.	37	9	2	48
6 Raj.	165	84	28	299
7 Raj.	27	12	3	44
8 Raj.	68	14	18	125
10 Raj.	77	4	2	83
11 Raj.	43	4	1	48
12 Raj.	31	3	1	38
3 kp.	17	3	—	20
7 kp.	19	1	—	20
12 kp.	7	—	—	7
39 kp.	10	—	—	10
74 kp.	5	—	1	6
75 kp.	4	2	1	7
77 kp.	12	2	1	15
84 kp.	15	1	—	16
95 kp.	—	6	3	9
103 kp.	6	—	—	6
105 kp.	8	9	—	17
136 kp.	7	—	—	7
154 kp.	13	2	—	15
181 kp.	7	1	1	9
182 kp.	8	4	—	12
183 kp.	9	2	—	11
197 kp.	2	3	2	7
201 kp.	6	1	4	11
204 kp.	3	1	—	4
206 kp.	7	—	—	7
210 kp.	7	—	1	8
214 kp.	5	—	—	5
Pavienių	21	4	—	25

Viso 874 260 93 1280
Tokiū būdu, sulyg augščiau tilpusio rinkimų rezultato, "Kovos" Administratorium 1914 metais tapo išrinktas drg. V. Jakštys. Vietą užėmė nuo 15 d. kovo.

3.10.14. LSS Sekr.

J. Stasiulevičius.

PI. K. TARIMAS 7.

Peržiūrėję P. K-to archive visus dokumentus, radom, jog Sidiškiui laikinai buvo sustabdyta prakalbos todėl, kad 44 kuopos narys drg. J. V. Klastaitis pranešė P. K-tui, jog Sidiškis nėra kompetentišku laikyti prakalbas ir be jokių faktiškų darodmyų vadina Socialist Party "grafteriais ir kad nepristato paliudijimo iš kuopos, kurioj jis pirmiau prigulėjo ir neįpildo aplikacijos, kaip narys. Prie to, LSS. Sekretorius savo pranešime nuo 4 d. vas. 1914 m. liudija, kad Sidiškis nuo 1 d. sausio 1913 m. neprigulėjo prie Sąjungos, ir kad P. K-to narys drg. Dundulis, ypatisškai pažįstas Sidiškį, jog Sidiškis esąs anarchistas, ir kadangi VII LSS. Suvažiavimas nutarė panašiai neaiškioms ir nekompetentiškoms ypatoms nedaleisti rengti prakalbas varde kuopų, todėl P. K-tas ir išnešė "Kovos" N. 51 savo tarimą, laikinai uždraudamas Sidiškiui prakalbas.

Mēs ir dabar prisilaikysim buvusio P. K-to nuomonės, pakol neišiaiškims viršminėti link Sidiškio neaiškumai. Priegtam turim pastebėti, kad 44 kp. nepildoma narius be aplikacijų bei paliudijimų iš tų kuopų, kuriose jie pirmiaus prigulėjo. Dėtį organan tik P. K-to tarimą.

Pild. Kom. nariai:
V. Paukštys,
J. Šukys,
J. S. Pruselaitis.

LSS. Sekret. J. Stasiulevičius.

P. K. TARIMAS 8.

Kaip žinot, LSS. Turty Kon. Komisija yra renkama iš 3-ju Philadelphijoj gyvuojančių kuo-

pų, po vieną narį iš kiekvienos. Dabartiniu laiku 191 kp. labai silpnai gyvuoja, taip kad veik neturi iš ko išrinkti narį į T. K. K. O jei ir išrenka, tai, sulig kitų komisijos narių pranešimo, išrinktasai esti neatsakantis į T. K. K. 189 kp. narys, sulig pranešimo nuo 1-os kuopos T. K. K. nario, irgi esąs šaltas į darbą. To dėlei mēs, LSS. 1-ma kp., savo susirinkime 15 d. vasario 1914 m., vienbalsiai nutarėm pranešt P. K. apie betvarę T. K. K-siją. Ir įnešam, kad P. K-tas kuo-greičiausia sutvarkytų tą T. K. K-siją, — pavestų darbą 1-mai ir 189 kp., paragintų 189 kp., kad ji savo narį prižiūrėtų ar tam panašiai. Lauksim jų nutarimo.

LSS. 1-mos kp. komisija:

Org. P. Stanelis,
Sekr. J. V. Grinius.

F. Sekr. A. J. Baranauskas.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

Draugai:—

Čionai prisieciū LSS. Turty

Kontrolės Komisijos nario iš 191 kp. pasiteisinimą ant skundo, kurį pora dienų atgal padarė 1-ma kuopa. Manau, kad da spėsite prikergti prie tarimo, kurį pasiūčiau vasario 23 d.

Draugiškai

LSS. Sekretorius

J. Stasiulevičius.

Laiškas LSS. Sekretoriui.

Aš buvau "Kovos" administracijoj vasario 21 d. 1914 m. Keli draugai man pasakojo, kad praitame 1 kuopos susirinkime drg. A. Borysas, T. K. K. narys, pasmerkė mane ir nutarė paduoti skundą Veikiamam Kom. ir užklaimą, kas daryti su 191 kuopa. Aš gi sakau, spreskite patį: jau antri metai, kaip aš esu priverstas tą vietą užimti, o Borysas apskundė mane už tai, kad vieną sykį neatsakiau laiškui. "Kovos" administracijai gi laiškai liudijo, kad aš sergu, ir buvo gerai žinoma, kad aš negaliu būti ant atskaitos.

Kas link Boryso, tai jį patį per atskaitas/aš temaciau tik porą sykių (jis da neseniai tapo T. K. K. narys), ir Jūs, Sąjungos Sekretoriau, stengkitės to dalyko neprileisti prie viešo sprendimo tame dalyke. Nes daugiau reikia draugiškų, naudingų darbų daryti, o ne tokių niekniekių arba kerštingų skundų perkratinti. Aš esu socialistas nuo 10 metų savo amžiaus, tai yra jau 15 metų, kaip aš — socialistas ir myliu dorą, laisvę, lygybę ir tikiu į draugiškumą. Jeigu kaip, meldžiu šį laišką perduot Veikiamam Komitetui.

Al. L. Reikow.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

Mēs atrandame reikalingu, kad būtų renkama T. K. K. iš visų trijų Philadelphijoj gyvuojančių kuopų po vieną narį. Kuopos gi privalo prižiūrėti, kad jų išrinktieji nariai pildytų savo pareigas. Bet jeigu kai-kurių kuopų išrinktieji nariai nepildo jiems pavestų pareigų ir kuopos į tai neatkreipia atidos, tuomet geriau stovinti kuopa privalo išrinkti į jų vietą iš savo tarpo narius, pranešdama apie tai P. K-tui.

P. K-to nariai:

V. Paukštys,

J. Šukys,

J. S. Pruselaitis.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

P. K. TARIMAS 9.

LSS. 1-ma kp. savo mėnesiniame susirinkime 15 d. vas. 1914 m. nutarė įnešt P. K. tai, kad jis paskirtų komisiją peržiūrėjimui Rev. R. ir Kankinių Selp. Komiteto knygu.

LSS. 1 kp. komitetas:

Organizator. P. Stanelis,

Sekretorius J. V. Grinius,

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

F. Sek. A. J. Baranauskas.

Išnešime, kad R. ir K. S. K.

prižiūrėtų knygas vietinis ra-

-

Paukščio klausime.

Nors "Vien. Liet." ir skelbia, kad p. J. J. Paukštis, "V. L." leidėjas, kuris dabar randasi Kings Park'o ligonbuty, jokių giminių Amerikoje neturįs, bet tas jų argumentavimas tapo visiškai sumuštas per Didž. New Yorko Draugijų Sąjungos konferenciją, ir tie neteisingų žinių skelbėjai likosi vieši šiame klausime veidmainiai.

Kiekvienas "V. L." dabartinis leidėjas apgailėstauja Paukščio padėjimą prieš visuomenės akis, bet faktiškai yra linksmi ir užganėdinti.

Paukščio reikalais užsiėmė neva taip vadinamas Lith. Citizens Club'as, komisija yra paskyręs iš žmonių, kurie veikia kaszin'ka, bet, iš kitos pusės, aiškiai klausimas permatomas: vienybininkų dvasia labai atsiduoda clubiečių politika, ir dalis komisijos Paukščio klausime taipgi tupi "V. L." ofise su savo bizniais. Teisingai, kam Paukščio padėjimas rupi ir dalykus ant vietos mato, negali pilno pasitikėjimo atiduot į dabartinių veikėjų rankas.

D. N. Y. D. S. konferencija išrinko iš savo tarpo komisiją (neziurint, kad L. Cit. Club'o jau yra tokia komisija), kuri patirs Paukščio dabartinį stovį ir išduos savo veikimo raportą, o ne taip, kaip kad clubiečiai "daug nuveikė" (?) o to veikimo niekas nežino.

Paukštys, galima tvirtinti, jau neturės progos šiuo pasauliu gėrėtis, ir dvasiškas jo stovis vargiai pakils. O—1.

jono komitetas, kuriame randa išdininkas. Jeigu komitetas dėlei kokių-nors priežasčių negalėtų tą atlikti, tuomet turi paskirti tam tikrą komisiją, kuri atliktų tą darbą.

P. K-to nariai:

V. Paukštys,

J. Šukys,

J. S. Pruselaitis.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

Paukščio klausime.

Nors "Vien. Liet." ir skelbia, kad p. J. J. Paukštis, "V. L." leidėjas, kuris dabar randasi Kings Park'o ligonbuty, jokių giminių Amerikoje neturįs, bet tas jų argumentavimas tapo visiškai sumuštas per Didž. New Yorko Draugijų Sąjungos konferenciją, ir tie neteisingų žinių skelbėjai likosi vieši šiame klausime veidmainiai.

Kiekvienas "V. L." dabartinis leidėjas apgailėstauja Paukščio padėjimą prieš visuomenės akis, bet faktiškai yra linksmi ir užganėdinti.

Paukščio reikalais užsiėmė neva taip vadinamas Lith. Citizens Club'as, komisija yra paskyręs iš žmonių, kurie veikia kaszin'ka, bet, iš kitos pusės, aiškiai klausimas permatomas: vienybininkų dvasia labai atsiduoda clubiečių politika, ir dalis komisijos Paukščio klausime taipgi tupi "V. L." ofise su savo bizniais. Teisingai, kam Paukščio padėjimas rupi ir dalykus ant vietos mato, negali pilno pasitikėjimo atiduot į dabartinių veikėjų rankas.

D. N. Y. D. S. konferencija išrinko iš savo tarpo komisiją (neziurint, kad L. Cit. Club'o jau yra tokia komisija), kuri patirs Paukščio dabartinį stovį ir išduos savo veikimo raportą, o ne taip, kaip kad clubiečiai "daug nuveikė" (?) o to veikimo niekas nežino.

Paukštys, galima tvirtinti, jau neturės progos šiuo pasauliu gėrėtis, ir dvasiškas jo stovis vargiai pakils. O—1.

Susivenijimas Lietuvių Choro

Chicago ir Apieilinkės.

Tokį tai vardą davė septynių chorų delegatai pirmame chorų suvažiavime 1 d. vas. 1914 m. Henry Booth House.

Delegatai dalyvavo iš:

1) LSS. 81 kp. Choro, 2) Chi-

cago Liet. Soc. Vyrų Choro,

3) "Rutos" Choro, 4) Liet. Soc.

139 kp. Choro, iš Cicero, Ill., 5)

Liet. Muz. Draugijos Aido iš

Kensington, Ill., 6) "Laisvos

PIRMAS

SAVO RŪŠIES

Dramatiško Ratelio

Prie VIII Rajono LSSA.

IVAIRUMU VAKARAS

KOKIO DA CHICAGOJ NEBUVO

ĮVYKS NEDĖLIOJ,

22 Kovo, March, 1914.

M. MIELDAŽIO SVETAINĖJE

2242-2244 W. 23-rd Place, Chicago, Ill.

Pradžia 7 valandą vakare.

Tiketai: 50, 35 ir 25 c.

PO PROGRAMUI PUKUS BALIUS.

Nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti

KOMITETAS.

Lietuvių Socialistų Sąjunga Amerikoje neseniai išleido spaudon naują veikalėlį-knygelę

"Otec Konstantin"

Arba

DARBAI KUNIGO OLŠAUSKO.

Parasė

O. BIRMONTAITĖ.

Knygutė 16 puslapių, kaina tik 5c.

Kas gi iš skaitančiųjų laikraščius nežino kokius darbus yra padaręs tas garsusis "svečias nebuvelis" Lietuvoj ir rinkęs aukas Amerikoje. Tai ši knygelė skaitytojas ras daug įspūdingų ir graudingų vietų, — aiškiai pamatys darbus to didelio "veikėjo". Ačiu Otea Konstantina pasidarbavimui daug nekaltų moterų ir vaikų verkė išstremto ar kalėjime sėdinčio savo numylėto tėvo duondavio. Todėl patariame kiekvienam nusipirkti šią knygelę ir atidžiai perskaityti. Gaunama vien tik:

"KOVOS" ADMINISTRACIJOJ,

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

"KOVOS" AGENTAI.
CHICAGO ILL.
J. Jurgelionis, 1616 N. Wood St.

SCHENANDAAH, PA.
L. Joneikis, 895 W. Coal St.

ST. LOUIS, MO.
R. Gzell, National University.

WALLINGROD, CONN.
V. T. Jokymas, 71 William St.

GRAND RAPIDS, MICH.
J. Stankus, 1063 W. Bridge St

BROOKLYNIEČIŲ ATIDAI.
Diskusijos.

Kovo 27 d. 7.30 val. vakare Tautiškam Name, 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y. bus laikomos diskusijos tēmoj: "Kuri artimesnė yra unija darbininkams, A. F. of L., ar I. W. W?" Drng. L. Pruseika ir J. Parulis rīs klausimus. L. Pruseika uz A. F. of L., J. Parulis uz I. W. W. Draugai ir draugės, nepamirskite ant viršmėnėtų diskusijų atsilankyti, o taip gi nepasivėlinkit. Diskusijas parengia LSS. 19 kuopa. Rašt. A. Zakarevičius.

LSS. 1-os KP. ATIDAI!

Mėnesinis susirinkimas atsilankyt nedėlio 22 d. kovo (march) 2-rą val. po pietų "Kovos" name. Malonėkit visi susirinkti, nes komitetas turi ant rankų daug reikalų, kurie kuogrečiausia turi būti atlikti. Komitetas.

LSS. 52 KUOPOS ATIDAI.

Draugai, nepamirskite atsilankyti nepaprastai susirinkimui, (bus debatai; ant įvairių klausimų bus atsakinėjama). Kviečiame ir aplinkinių kuopų narius, ir nesąjungčius atsilankyti kas 4 nedėdienį kožno mėnesio. Mēs esame apsvietos komitete ir kas nedėdienį pasirenkam kę nors naujo pasakyt arba paskaityt. Sekantis susirinkimas atsilub

22 d. šio mėnesio nuo 11 v. iš ryto po num. 140 E. 19 St. New York, N. Y. Tat nepamirskit atsilankyti ant viršmėnėto nedėdienio. F. Klastow.

"GIEDROS" KALENDORIUS 1914 MET.

Tai gražus Kalendorius knygos formate, turintis 128 puslapius. Gaunamas "Kovos" knygų sankrovoje; kaina — 20c. Reikalaukite tuojau.

Kalendoriaus turinys labai įvairus, rašo sekanti rašytojai: A. Juodojo Teisybės įieškoto. Eilės. M. Konopnickienės Joja karant pats karalius. Eilės. Multatuli Valdžios pasaka. A. Juodojo Pasiryžusi dvasia. Eilės. M. Konopnickienės Daug gražių žvaigždėlių. Eilės. Smutkelio Vergas. Jovaro Viskas ne man. Eilės. Smutkelio Busimasis geradėjas. Sakmė. J. Pl. Auka. A. Juodojo Dainužė. Eilės. A. Juodjo E. broliail. Eilės. Smutkelio Klajunas. Analfabeto Krizis Duonelaitis 1714—1780 1793—1864 m. Nuobodėlio Kai-m. S. Tėvelio Simanas Daukantas kurie lietuvių teatro skaitmens. S. D. Skaitymo programelė. V. Reginio Šviesos keliais. G. K. Iš Lietuvos ekonomijos gyvenimo. S. M. Alkoholis. P. Kl. Vartotojų draugijos ir darbininkai. J. Snopos Ato-galio pažvelgus (1904—1914 m.). L. Augustas Bebelis. B. Mykėno Darbininkų ligos kasos. Bron. Michalauškio Kaip steigta Vilniuje ligos kasos. Darbininkų uždėrbis (skaitmens). Profesjonalinis uzsienio gyvenimas. Kaip šelpiasi Vokietijos darbininkai. Baudų kapitalai. Sešėlio Iš profesionalio Vilniaus gyvenimo. ElinioPeterburgo švietimo draugijos. "Giedra". S. T. Blaiivybė ir kunigai.

Reikalaudami "Giedros" Kalendorių, visuomet adresuokite:

"KOVA"

1815 E. MOYAMENSING AV., PHILADELPHIA, PA.

LABAI DIDELE DOVANA

DĖL LABO VISUOMENĖS KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo išradimai ir ką reikia daryti apsigrę, taip pat kaip ir kur išsigdyti, lygtal ta knyga "DAKTARAS" Parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITA KNYGA parašyta naujausio mokslo ir išradimo geriausio budo gydymo, priplūdyta tokiu puiktu medega, kad kitose, iki šiol išėjusiose lietuviškose knygose, to negalima rasti, kas yra patlėpę knygoj "Daktaras".

ŠITA KNYGA "DAKTARAS" aprašo visokių ligų vardus, kaip jos prasideda, kaip apsigreikia, kaip išrodo ir kaip greičiau, geriau ir kur galima išsigdyti.

TA KNYGA labai plačiai aprašo apie vyrų paslaptības bei ligas ir taip-pat apie moteris teipa daug.

ŠITŲ KNYGOJE "DAKTARAS" dikčiai aprašo, atidengiant daug paslaptības, apie geriausius smagumus ženybino gyvenimo ir taip-pat kaip ir kada geriausiai apsigreiti ir kaip būti laimingam.

TOI KNYGOJE "DAKTARAS" gražiai pamobina kaip vyrus taip ir moteris, kas butinai kiekvienam reikalinga žinoti, visiems kaip seniems taip ir jauniems, žanotiems ir nevedusiems.

KIEKVIENAS SKYRIUS šios knygos yra labai žingidus, o nemokantiems skaityti, tai mokantis, kuris dar neturi šios knygos, su didelia uktvata perskaityti tiems garšai, kad galės daug visko prisiklausyti. Ta knyga kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga turėti, kad kuris tik nori būti sveikas ir laimingai gyventi ir tt.

NORI "DAKTARAS" yra paveikslais iliustruota, parodo ir giliausias kuno dalis, išaiškina paslaptības. Ji reikalinga kaip sveikiems, taip ir sergantiems. Tik perskaicius tą knygą patirai, ko čion negalima parašyti ir dažinosi visą teisybę.

APART KITŲ SKYRIŲ sergantiems rodiama skaityti apie nervų, kraujo, inkstų, romatizmo, odos, vidurių, nusilpnėjimo, bronchitės ir limpančias ligas; taip-pat apie moterų nesveikumų ir kitas visokias ligas nuo sauzagystės, sėklos nubėgimo ir tt.

JEI SERGI, tai pirmiau ne kaip manai vartoti kokias nors liekarštas ar kreipstis prie gydytojo, reikia butinai perskaityti knygą "DAKTARAS". ŠITŲ knygųje "DAKTARAS" netik pamokina kur ir kaip išsigdyti, kaip būti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsigregti.

NORS TA KNYGA "DAKTARAS" LABAI BRANGINTINA, bet kad prašant lietuviams, ję išleido Philadelphijos M. Klinikas dēlei labo visuomenės, tad kiekvienas už apturės dovanai kuris tik prisijū kelias stampas už prisitimo kaštus. Apturėsi tuojus, tik visada reikia rašyti adresas taip:

The Philadelphia Medical Clinic

1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

VYRAI IR MOTERYS, kurie nesveiki o nori būti sveiki—išgydyti, tad kaip žodiu taip ir raštu (lietuviškai) gali atsilaukti p rie tikrų profesionališkų Daktarų kliniko. Ateinančius pirmama šiomis valandomis ofise kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlio nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtn. vak. nuo 6 iki 8 val.

\$25.00 LAIKRODĖLIS UZ \$5.75. GERIAUSIA PROGA VISAME GYVENIME.

Igyti puikų GELEZINKELIO LAIKRODĖLĖ, vyrišką ar moterišką. Mēs pasiulome šį puikiai graviruotą, geriausiai viduriais, auksuotą, dvigubų lukštų laikrodėlį, uz \$5.75. Ausrakė užsukumas ir nustatomas. Gwarantuotas ant 20 metų. Specialis pailumymas.

Mēs prisiųsime šį ikrodėlį C. O. D. uz \$5.75 ir expresso lėšas kiekvienam pareikalavusiam su privilegija išegzaminuoti. Dykai — auksuotas rėtėžėlis ir brekolėlis.

EXCELSIOR WATCH CO., 903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

RACIUNO KELIONE PO LIETUVĄ.

Kamgi liudi ilgėdamas Tėvynės Lietuvos? Lietuva Judomuose Pavėiksluose Jau Amerikoje. Pirmu kartu Lietuvos judėjimas gyvuose pavėiksluose mūsų istorijoj.

Nedėlios ir panedėlio vakarais, kovo 22-23 dd., Lietuvos Sunų svetainėje ant Lyceum ir Hamilton Sts. Grand Rapids, Mich. Parengia SLA. 60 kuopa. Inžanga 35c. 25c., vaikams 10c.

Serodos ir Ketvergo vakarais, kovo 25-26 dd., Frank and James svetainėje, 23 Av. jr Lake St. Melrose Park, Ill. Parengia SLA. 125 kp. Inžanga 35c., 25c., vaikams 10c.

Subatos ir nedėlios vakarais, kovo 28-29 dd., Sv. Ant. Parapijos svetainėje 15-th St. ir 49 Court, Cicero, Ill. Parengia SLA. 194 kp. Inžanga 35c., 25c., vaikams 10c.

Utarninko ir Serodos vakarais, kovo 31 ir balandžio 1 d., Prospect Bldg., 1152 No. Ashland Av. Chicago, Ill. Parengia SLA. 2-ras apskritys. Inžanga 35c., 25c., vaik. 10c.

Ketvergo ir Pėtnyčių vakarais, balandžio 2-3 dd., M. Meldažio svetainėje, 2242-44 W. 23-rd Place, Chicago, Ill. Parengia SLA. 2-ras apskritys. Inžanga 35c., 25c., vaik. 10c.

Nedėlios ir Panedėlio vakarais, balandžio 5-6 dd., Apveizdos Dievo svetainėje, Union jr 18 St., Chicago, Ill. Parengia SLA. 129 kp. Inžanga 35c., 25c., vaikams 10c.

Kinematografistai: A. T. Raciūnas, J. M. Daniėlius.

Farmos Farmos!

Turiu ant pardavimo farmų didžiausioj Lietuvių Kolonijoj, kur yra 210 lietuvių farmerių. Ta kolonija randasi Michigano valstijoje Lake Mason ir Maniste pavietuose, tos žemės yra prie pat gelžkelio ir arti miestų portavų ir miesteliu. Turiu daug neisdirbtos žemės parduoti dēl visokių didumo farmų, prekė nuo \$9 ligi \$25 uz akėrj. Turiu gerų gatavų su budinkais gerais ir prastais su sodais ir be sodų, prekė jų pagal gerumo budinkų ir intaisymų nuo \$25 ilgi \$75 uz akėrj. Parduodu visokiais ant išmokėsčio. išpradzių suvis mažai teriekia imokėti, o likusios sumos palaukiame nuo 6 ligi 10 metų. Žemės nuo geriausios, visokios yra kokios tik norėsi, tokios gali pasirinkti: lygus laukai su mažomis kalvikėmis, turii palei upelius ir palei ežerus. Oras kuosveikiausias, vanduo geras ir lengvai gaunamas. Javai visokie kuogeriausiai užauga. Rašyk tuoj gausi dovana knygutę ir visokę literatūrą, kur rasi viską aiškiai ir teisingai aprašyta ir mapą. Atvažiuok tuoj kaipos pribusi į vietą ant žemiaus paduoto adreso, tuoj Telefonuok ing mane, aš esu farmeris ir gyvenu ant farmos tuoj pribusi su automobiliu ant dypo ar ing Hotelių ir paimsiu jus ir aprodysiu visokias žemes, iš kurių galėsi pasirinkti sau tinkamą.

Adresas: ANTON KIEDIS, Peacock, Lake County, Michigan.

ATIDAI LSS. 19 KP. DRAUGAMS.

Nepaprastas susirinkimas atsilub kovo 24 d., 7:30 val. vakare, Tautiškam Name, 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y. Draugai, malonėkite kuoskaitlingiausia susirinkti, o taipgi nepamirskite atsivestj draugų prisirašytj prie kuopos arba tik taip pasiklausti. Draugiškai, raštinnikas A. Zakarevičius.

50,000 KNYGŲ

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir sinsta yra tyk del vyrų. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriskuma, išgydyti nuo uzmodijima krauju arba asypili, nubiegima sieklo, patrotitu styprbe, pučkus ir kitus išmėtinumus, negromulavima, patrotitu styprbe, pylva, kiapenu, inkstų ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygastriktura ir vysas vyrų lygas, gal buti išgidomas sava namse privatiškai, elapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodėl jukentat ir kaip galeit galutinai išgydyti. Knyga ta yra krautuvis žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinėjimu tu, specialisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam uz pačto, — Jettita konverta. Nesiusis nekoku piningu, tyk parasiik sava varda, ir adresa ant žėniasus paduotu kuponu, katru siusk mums šėdena.

DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 903 22 Fifth Avenue, Chicago. Godotinas Tamista: Fagal Tamistos prižadėjima, aš norieit jog Tamista prisuotumėte man vysai dykai vėna jusa knyga del vyrų.

Vardas: .....

Adresas: .....

Dykai \$19.00 Dykai!

Perkant sau laikrodj tiesiog iš Fabrikos, jų sučėdijate mazių-mazių kėras. Tai todėl, kad kiekvienoje krautuveje reikalautų nuo jųs mokėti uz tą patj laikrodj bent \$25, tuo tarpu gi mūsų Speciališka Dirbtuvės kaina uz šj laikrodj yra \$6.

Tie 25-dolerinei laikrodėliai, kuriuos mēs dabar parduodame speciališka Fabrikos kaina uz \$6, yra labai gražūs, 14 K aukso apleist, fabrikanto užgvarantuoti ant 20 metų; turintieje visam pasaulyje garsy Amerikoniską Mechanizmą su 7 x 17 akmenimis. Tie laikrodžiai turi trejus antvožėlius, artistiskai

rankomis išpaustytus — negalima yra viršyti jų gražuma, padaryma ir akuratną laiko rodimą.

Tat jeigu jūs norite pirkti vieną iš tų laikrodėliu, tai iškirpkite iš viršų paduotu pavėikslj vieną, kurj jūs geriausiai mėgstate ir prisiųskite mums su savo pilnu ir teisingu adresu ir 50 centų stampomis, o mēs tuojaus pasiųsime laikrodėlį, kurj jūs pasirinksite puikioje aksominėje dėžutėje dykai dēl pamatymo jums. Kada laikrodėlį atnėsi jums į namus, nemokėkite jokij piningu, nei vieno cento, pakol jūs neisitirsite laikrodėlį ir nepertikrinsite, kad laikrodėlis tikrai yra toks pats, kokiu mēs jums jį perstatome. Kada išegzamenuosite laikrodėlį ir atrasite tikrai tokiu, kokiu mēs jį perstatome, tada užmokėsite \$5.50 ir ekspreso lėšas, kurios yra kelias centų, o jeigu jūs esate neuzgandėnti laikrodėliu, jūs turite nepirmiti jo, ir jis bus sugrązintas mums atgal mūsų pačių lėšomis. Tokiu budu jūs nieko nerizikuojate, kada perkate nuo mūsų laikrodj.

Mēs turime pridurti, kad, pirkdami nuo mūsų laikrodėliu, jūs absoliutiškai nieko nerizikuojate, nes mēs siunčiame jums savo laikrodėlius dykai dēl apziurėjimo, ir, apart to, mūsų laikrodėlius užgvarantuoja fabrikantas 20 metų irper tą visą laiką mēs uždjka pataisysime, jeigu laikrodėlis suluzė arba apmainysime ant kito, jeigu jūs prisiųsite persiuntimo lėšas.

PASTABA: — Tie, kurie nori pirkti iš mūsų laikrodėliu, turi prisiųsti 50 centų rankpinigij, nes daugiau laikrodėliu jau nesuintinėsimė, negavę rankpinigij, o tai todėl, kad daug vaikų užsisako nuo mūsų laikrodėliu iš žingėdumo pamatyti laikrodėli, kurie neturi nei piningu nei mierio pirkti ir, kad išvengus nereikalingų pervežimo lėšų, mēs turime reikalauti, kad prisiųstumėte 50 centų rankpinigij.

NATIONAL COMMERCIAL Co., E. 5-th St., NEW YORK, N. Y., DEPT. 21.

RUSIJA IR AMERIKA
Vienatinė tiesioginė linija tarp
RUSIJOS IR CANADOS.

Reguliariška 10 dienų kelionė.
Greičiausi, puikiai ir didžiausi
dviejų sriubais varomi pasażieriniai
laivai tarp Liepojaus ir New Yorko
ir iš New Yorko į Rotterdamą ir
Liepoją. Prekės priesamos. Atsi-
lankykite pas:
A. E. JOHNSON & Co.
Gen. Pass. Agents,
27 Broadway, New York, N. Y.

PIRKIT GVARANTUOTA PIJANA.

Tokį, ką dvigubai gvarantuoti Wellington pijanai.

Su gerai nustatytais balsais ir
ilgai laiko. The Cable Compa-
ny, didžiausia pasaulyje išdir-
bėja pijanų ir taip vadinamų
"Inner-Player" pijanų, juos pa-
dirba ir ant rašto užgvarantu-
ja kiekvieną. Mės taip pat iš-
duodame gvarantavimą su kiek-
vienu Wellington pijanu.

Jų kaina labai prieinama ir parduodami ant labai
lengvų mėnesinių išmokėsių.

THE PATTON PIANO COMPANY,
718 N. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

"KOVOS"

ADMINISTRACIJOJ
galima tuojau užsiprenu-
meruoti šiuos žemiau su-
rašytus lietuvių laikraš-
čius. Juk beveik visi są-
jungiečiai, apart "Kovos",
skaito da ir kitus
laikraščius, todėl užsisa-
kykit juos per "Kovos"
Administraciją, tuomet
Sąjungai bus pelnas, o
jūs gausite tą ko norite.
Verta užsakyti šiuos
laikraščius:

"RANKPELNIŠ"

Dvisavaitinis
Kaina metams \$1.50
Išėina Škotijoje.

"LAISVĖ"

Du syk į savaitę
Kaina metams \$2.00
Išėina S. Boston, Mass.

"PIRMYN"

Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išėina Baltimore, Md.

"KELEIVIS"

Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išėina S. Boston, Mass.

"DARBININKŲ VILTIS"

Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išėina Shenandoah, Pa.

"DILGĖLES"

Dvisavaitinis
Kaina metams \$1.00
Išėina Pittsburgh, Pa.

"LIETUVIŲ ŽUR- NALAS"

Mėnesinis
Kaina metams \$1.00
Išėina Chicago, Ill.

DOVANOS!

Kas prisijus \$4.00, tai gaus ant
metų sekancius laikraščius: "Kovą"
ir naują darbininkų laikraštį "Nau-
jienas", kurios dabar išėina kartą
į savaitę, o toliau pradės eit tan-
kiausiai, ir juokų arba satyros mėnesinį
laikraštį "Sakę". Pasiskubinkite už-
sirašyti, nes neilgai bus tos dova-
nos. Siųskit pinigų ant šio adreso:

A. Jodelis,
1709 Ruble St., Chicago, Ill.

Taigi ar sau ar savo
draugams užrašysit mi-
nėtus laikraščius, užsa-
kymus visuomet siųskite

"KOVAI",

1815 E. Moyamensing Av.
PHILADELPHIA, PA.

Išsisiųdink šiandien, tiktai VIENAS doleris.

Kiekviename lietuviškame name privalo rasti Edmun-
do Steponaičio raštų knygą. Steponaitis buvo vienas iš
pirmųjų mūsų jaunųjų rašytojų, kurie duoda mums pradžių
grynos literatūros sriovei, kurių visų pirmiausias tikslas jau
nebevien žadinimas tautos, visuomenės sąmonės, bet ir gai-
vinimas, tvėrimas pačios dailiosios mūsų raštijos.

Taigi dailiu poezijos ir prozos rinkinį galima gauti tiktai
už \$1.00 pas

AI. STEPONAITIS

184 Atkins ave., Brooklyn, N. Y.

Šio laikraščio ir visuose kituose knygynuose ir krautuose Rei-
kalaukite visur.

Reikalaujama agentų kiekvienoje Lietuvis apgyven-
toje vietoje. Uždarbis geras. Klausite apie sąlygas.

I SERGANČIUS LIETUVIUS VI-
SUOSE KAMPUOSE SUVIENY-
TŲ VALSTIJŲ.

Dr. B. Hohen-
bergas iš se-
no krajaus, au-
kauja savo pa-
sekmingus dak-
tariškus patar-
navimus visiems
kenčiantiems lie-
tuviams, taip vy-
rams, taip moterims.

Gydo su tikriausiomis ir geriau-
siais pasekmėmis reumatizmą, vi-
sokias skilvio ligas, žarnų skaudė-
jimus, inkstų ligas, gyslų sunykimą,
hemorojų, striktūrą, arba užsiveržimą
šlapinimosi kanalo, triperą, si-
filį, visokias pasekmes slaptųjų li-
gų, odos ligas, visokius kraujo už-
nuodijimus ir tt.

Daro visokias sunkiausias opera-
cijas vyrams, moterims ir vaikams
savo ofise arba paciento namuose,
specijaliai gi daro operacijas nuo
ištinimo su pagalba specialisto iš
Vienos. Jeigu kas negalėtų ypa-
tiškai ateiti, tegul atsikreipia laišku
ir aprašo savo ligą su pilnu užsiti-
kėjimu, o gaus mandagus ir uždyką
patarimus.

Atsakymui malonėkite priduoti
krasos ženklelį.

DR. B. HOHENBERG.

304 — 2nd Ave., tarp 17 ir 18 gatv.
New York City.

Ofiso valandos kasdieną nuo 8 val.
išryto iki 8 vakare.

Rusija pralenkia Amerika.

Ne liuosybėje, bet išdirbime Vodka, skanus rusiškas
tautiškas gėrimas, yra žinomas savo cistumu ir puikumu,
nes jis atydziai išdirbtas ir savyje prilaiko vien sveikas
grūdų išsunka. Mės užlaikome Vodką importuotą ir
Vodką čionai išdirbtą.

Mės išdirbame Vodką iš cistų grūdų ir tokiais pat
aparatais ir budu, kaip kad išdirba Rusijos valdžia.

Ačiu mūsų veiksliumui mės parduodame už labai nu-
žemintą prekę. Jūs galite gauti Vodkos importuotos ir
Vodkos čionai išdirbtos, taipgi geriausios Amerikoniškos
ir importuotos degtinės, vynų ir saldžių gėrimų.

Alus bonkutėmis ir bačkomis.

J. CARTUN

401-3-5 SOUTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

"PIRMYN"

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.

Jei norite aiškiai suprasti darbininkų klesos gyvenimo ir judėji-
mo reikalus; jei norite sekti šios šalies politiką ir turėti žinių iš
viso pasaulio kraštų; jei norite apsipažinti su visuomenės ir gamtos
mokslų klausimais, — tai užsirašykite laikraštį "PIRMYN".

Prenumerata metams: Suvienytose Valstijose \$1.50
Užsieniuose \$2.00

"PIRMYN"

748 W. Lexington st., Baltimore, Md.

TRIMITAS

LAISVOS DVASIOS GIESMĖS IR DAINOS
SU GAIDOMIS.

Žodžiai įvairių mūsų žinomų poetų: Jovaro,
Rėk., Sparnačio, Smutkelio, Kalėdų Kaukės,
Azuolačio, iš Gorkio, Žinginio, J. Mėmelės ir
šiaulėniškio.

Kompozicija žinomo mūsų dainiaus-kompo-
zitoriaus P. MIKO.

Trimite yra sekancios dainos su gaidomis:
Sukelkime kovą, Badaujančių giesmė, Mano lai-
vas, Anketybas paukštelis, Gedulių giesmė bei
maršas, Darbininkų giesmė, Sveikinimas darbinin-
kų, Kalinio daina, Internacijonalas, Marselietė,
Viltis, Varšavietė, Darbininkų Marselietė, Revo-
liucijonierių daina, Raudona vėliava ir Ant ba-
rikadų.

Trimitas — tai klasiška dainų knyga. Pir-
mutinė lietuvių kalboje tos rūšies knyga.

Trimitas privalo rasti kiekvieno lietuviuo na-
me, kuriame randasi pijanas; taip sakant, kiekvie-
noj inteligentiškoj šeimynoj. Taipgi Trimitas
privalo rasti kiekvieno dainininko choristo nuo-
savybėj, o ypač pas choro vedėj.

Kaina vieno egzempliorio apdaryta \$1.00, ne-
apdaryta 75 centai.

Trimitas gaunama tik pas mus. Adresuokite:

"KOVA",

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

NAUDA IŠ SKAITYMO.

Jau gilioje senovėje, kaip dasiprotėjo išreikšti ne-
regimas mintis regimais ženklais, žmonės gerai suprato
knygų naudą. Dabar, kuomet knygos, kaip vanduo iš
šaltinio plaukte plaukia po visus kraštus, kada visur
šaukiama: prie mokslo, prie apšvietos, prie knygų! Tai
šiais laikais da geriau suprantama nauda iš skaitymo
knygų.

Knyga — tai mintys autorias. Knyga visuomet
ir visur, kaip geras draugas, gali ateiti mums į pagelbą
savo patarimais. Skaitydami mės susipažinsim su
vargais, nelaimėmis ir rupestčiais skriaudžiamų darbinin-
kų ir tas sužadina mums meilę prie tų vargdenių.
Matydami jų vargingą padėjimą nenusimenam, bet da su
didesne vilčia ir pasitikėjimu pasirėngiam kovon.

Skaitydami knygą gaudom mintis, semiam jaus-
mus, žadinam savo dvasią sekdami darbus praklinių žmo-
nių, kuriems reikėjo nukentėti daug vargo, nekartą ir
bado.

Darbinikiški laikraščiai, kurie kaip pavasaryj bi-
tės iš avilio, pasklido po visus kraštus, keldami iš mie-
go darbininkus, rengdami juos prie darbo, nešdami ži-
nias iš visų pasaulio kraštų, jog visur darbininkai dar-
buojasi, visur žengia pirmyn Tuomet skaitytojo ome-
nyje kyla praklini mintis ir su didesne energija griebiasi
už darbo, kuris atneša naudą skriaudžiamiesiems.

Todėl ir mės, draugai ir draugės, pradėkime su
didesne energija ir pasiiventimu platinti darbinikiškio
ir mokliškio turinio knygas ir mūsų vienatinį darbi-
nikišką laikraštį "KOVA", leidžiamą darbinikiškos or-
ganicijos Lietuvių Socialistų Sąjungos.

Kokias tik norite knygas galite gauti "Kovos"
Administracijoj. Visuomet adresuokite:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

I. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivu
Išmains pinigų ir išsiunčia po gvarancija į visas ša-
lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

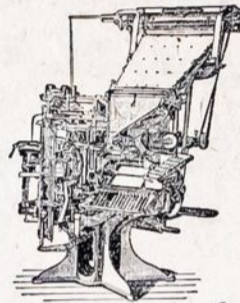
Agentūra geležinkelų tikiety.

Parduodame geležinkelų tikiety į visu miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

"KOVOS" SPAUSTUVE

Naujausios Mados.

Čia talpiname paveikslą nau-
jos, \$4000.00 vertės "Kovos"
"Linotype" (raidžių statomos
mašinos) su kurios pagalba
specijalistas unijistas statyto-
jas padaro puikiausiai ir grei-
čiausiai visokius spaudos dar-
bus — sustato tekstą, o kiti
specijališki statytojai padaili-
na įvairiomis, kur reikia dide-

lėmis raidėmis ir ornamentais; tad dabar "Kovos"
spaustuvės darbai atrodo labai puikiai ir greitai pa-
laromi. Apart naujos statomos mašinos, dabar tu-
rime daug naujų ir puikiausių raidžių, užtat galime
padaryti kokius tik kas nori spaudos darbus.

Sąjungiečiai turi atkreipti į tai atidą ir žinoti,
kad niekur geriau nepadarys nieks spaudos darbų,
kaip tik jų pačių naujai įtaisyto spaustuvėj. Užtat
su visokiais spaudos darbais, nuo didžiausio iki ma-
žiausio, visuomet kreipkitės šiuo adresu:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

REIKALAUJAM AGENTŲ.

Bell Phone, Dickinson 51-75,
Keystone, Main 62-19.

Dr. S. Gordon

Prilma ligonius už dyką nuo 7
iki 9 val. vakare. Taipgi lanko li-
gonius ir į namus, pašaukiamas
per telefoną ar ypatingai.

S.W. Cor. 4-th & McKean Sts.
PHILADELPHIA, PA.

Mės mokame \$8 arba \$20 algos
į savaitę vyrams, kad būtų savo
mieste arba važinėti iš miesto į mie-
stą, parduvinėdami mus Aukštinis,
Sidabrinis ir Nikelinis laikrodė-
lius ir lenčiugelius dirbantiems žmo-
nėms ant \$1 ar \$2 mėnesinių jmo-
kėjimu. Prityrimas nereikalingas,
Teisingi ir blavius vyrai vien lai-
rašo mums dėlei šitų agenturų. Pa-
minėkite jusų dabartinį užsiėmimą.

NORTH AMERICAN CALES Co.
Box 954 — Dept. 74, New York City

Tu gali imti į
vidurius tikrojo
Pain - Expelle-
rio 4 lašus į sti-
klą vandens.